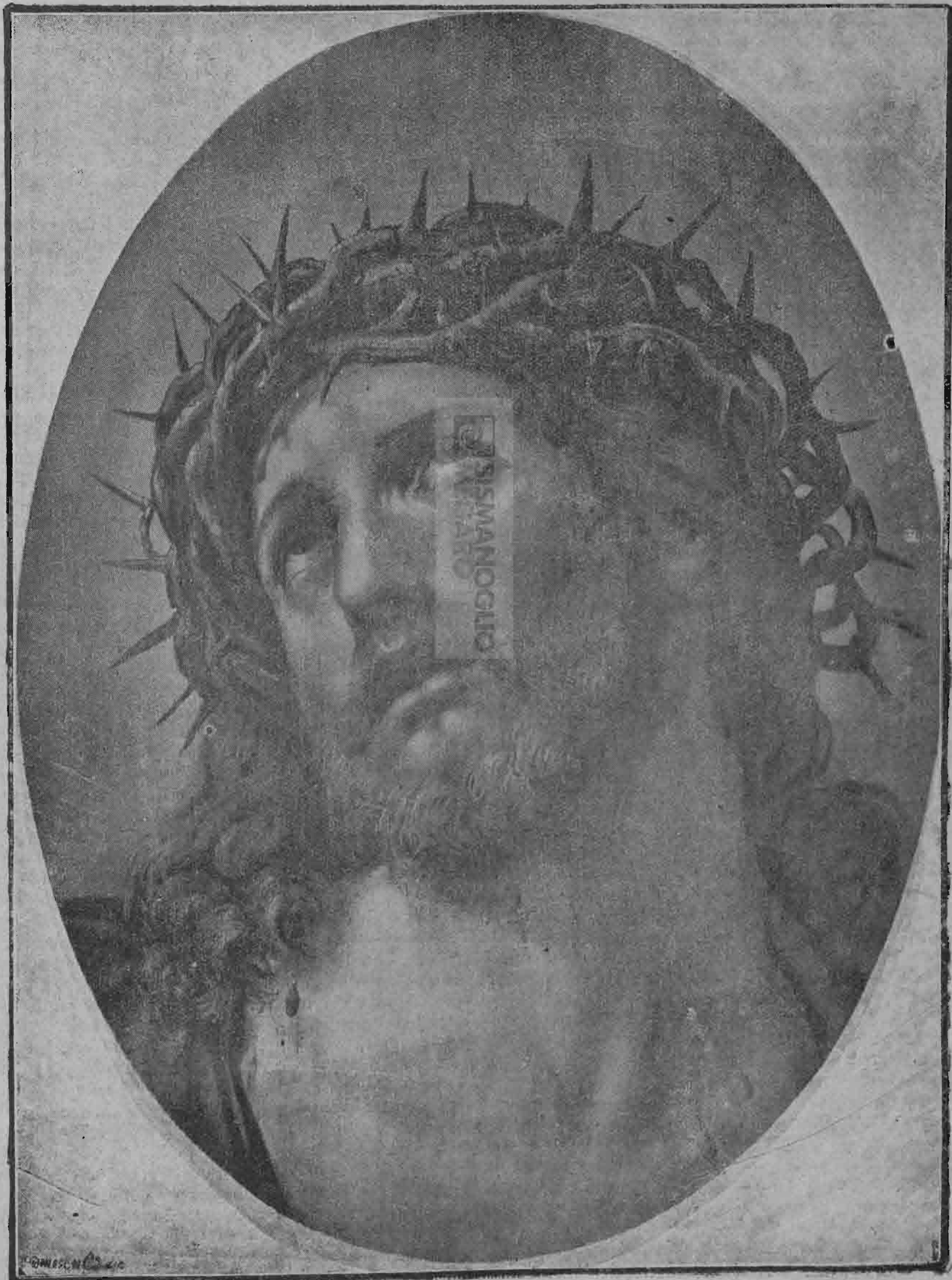

'Ασ' Όλα

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΔΕΞΙΩΣ
ΤΟΥ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Δέν εἶχεν ἀκόμη ἀναστή, ἀλλ' εἶχεν ἀναστήσει. Καὶ τὸ κράτος Αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ ἐπὶ τοῦ θανάτου πιστοποιεῖς ἐγένετο διὰ τῆς δι' ἐνὸς μόνου λόγου ἀναστήσεως ἐκ τοῦ τάφου τετραήμερον νεκροῦ, τοῦ Λαζάρου. Καὶ ὁ ὄχλος, ὄχλος παντοῖος, συνηθροισμένος ἐν Ἱερουσαλήμ εἰς ἑορτασμόν τοῦ Πάσχα, ἐκπληκτος ἐπὶ τῇ ἀναστήσει τοσαύτης ὑπεραν-

θρώπου δυνάμεως, ἀκούσας, ὅτι ὁ τὸν θανόντα Λαζάρου ἀναστήσας ἔρχεται εἰς Ἱερουσόλυμα, σχηματίζει αἰθόρμητον θόρυβον καὶ ἔρχεται σήμβολα νίκης κρατῶν, ἵνα δεξιωθῇ τὸν Σωτήρα Κύριον ὡς τὸν ὑπεσχημένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Μεσσίαν. Αἶνοι καὶ εὐφημῖαι προφητικαὶ διασειῶσι τὸν ἄερα, κλάδοι δένδρων καὶ ἐνδύματα καλύπτουσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς διαβαίνει, φωναί, ἀλαλαγμοί, ὡσαννὰ συγκλινοῦσι τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὰ περὶ ἧσασα. Καὶ ὁ Κύριος, ἄκακος, ἐπὶ πόλου ὄνου καθήμενος, παρὰς, ἄφωνος, ταπεινός, εἰσέρχεται εὐλογῶν τῇ χειρὶ καὶ τὸν νοῦν στρέφων πρὸς τὴν ἄλλην τῆς Ἱερουσαλήμ πύλιν, πλησίον τῆς ὁποίας διαβλέπει ἤδη τὸν σταυρόν, ὅστις ἔμελλε νὰ δεχθῇ Αὐτὸν σφάγιον ὑπὲρ ὅλης

τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐν τῷ θοιάμβῳ ἐκείνῳ ἐνοῦνται ἡ δόξα καὶ ὁ θάνατος. Καὶ ὁ ὄχλος ἐκεῖνος εἶναι ἐν σμικρῷ πιστῇ εἰκῶν τοῦ ὅλου κόσμου.

Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ὡς ὁ ἄλλος κόσμος. Πιστεύομεν ἀδιστακτως πλέον ὅτι Ἐκεῖνος, Ὅστις τὸν Λαζάρου ἀνέστησε καὶ Ἐαυτὸν ἀνέστησεν, ἦτο ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς Ἀυτός. Καὶ λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ ἐρχώμεθα εἰς προῦπάντησιν Αὐτοῦ μετὰ μεζονος θάρρους καὶ μετὰ μεζονος προπαρασκευῆς ἢ ὁ ὄχλος τῶν Βαυφόρων.

Πρὸ ἡμῶν εὐρίσκειται ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης μετουσιωμένος Αὐτός Ἐκεῖνος ὁ Κύριος ἡμῶν. Ἐκεῖ ἐξ ἐρε σάρκα καὶ ὀσά. Ἐνταῦθα προσέρχεται ἐν μορφῇ ἄρτου, ἵνα γένηται τροφή τῶν μετὰ πίστεως λαμβανόντων Αὐτόν. Προσέρχεται δὲ ἀνυψούμενος ἐπὶ τῶν ἱερατικῶν χειρῶν, καὶ καλεῖ πάντας ἡμᾶς, ἵνα πάντες ἡμεῖς γενώμεθα θρόνος καὶ κατοικία Αὐτοῦ. Βέβαιοι περὶ τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ, ὀφείλομεν χαίροντες νὰ προσερχώμεθα πρὸς Αὐτόν. Ἐκεῖνος προσέρχεται σιωπῶν καὶ εὐλογῶν μεγαλοπρεπῆς, ἐπιβάλλων τὴν ἀγάπην διὰ τῆς ταπεινώσεως Αὐτοῦ. Ἡμεῖς πάντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, γέροντες καὶ νέοι, παρθένοι καὶ παῖδες, πάσης ἡλικίας καὶ καταστάσεως, πλούσιοι καὶ πένητες, σοφοὶ καὶ ἄμαθεῖς, ὀφείλομεν νὰ ἐξέλθωμεν εἰς προῦπάντησιν Αὐτοῦ καὶ εἰς δεξιῶσιν Αὐτοῦ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι ἡμῶν.

Ὁ αὐτὸς ζῆλος τοῦ ὄχλου ἐκεῖνου ἄς πληροῖ τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ αὐτὴ εὐλαβία. Μὴ λησμονῆτε ὅτι τὰ αὐτὰ χεῖλη, αἵτινα ἠλόγουσιν σήμερον τὸν Ἰησοῦν ὡς ἐρχόμενον ἐν ὀνόματι Κυρίου βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ, ἀπήτησαν μετὰ δύο ἡμέρας τὴν σταύρωσιν Αὐτοῦ: «σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν». Προσερχόμενοι πρὸς μετάληψιν τοῦ διδομένου εἰς τοὺς πιστοὺς Σατήρος ἡμῶν, ὀφείλομεν νὰ ἐξαγνίζωμεν ἡμᾶς οὕτως, πρόθυμοι καὶ ἄγνοι γινόμενοι διὰ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως εὐλαβικῶν καὶ ἀποφάσεως ἀμετακλήτου, ἵνα παύσωμεν τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν ἐκεῖνα, αἵτινα καθίστων ἡμᾶς δειλοὺς καὶ ἀναποφασίστους περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν ἡμῶν καθηκόντων καὶ ἀξίους τῆς φοβερᾶς τιμωρίας τοῦ Θεοῦ. Ὁ συμφιλῶθεις πρὸς ἵνα τῶν κοινῶν ἀνθρώπων προσπαθεῖ νὰ μὴ διαρρήξῃ ταχέως καὶ αὐθις τὸς πρὸς αὐτὸν σχέσεις. Καὶ ὁ συμφιλῶθεις πρὸς Αὐτόν τὸν Θεὸν ὀφείλει μετὰ λόγου ἀσυγκρίτως πολλῷ μεζονος νὰ προσέχη μὴ νυχὸν ἀντιστρατευθῆ πρὸς τὸ θέλημα Αὐτοῦ καί, παρβαίνων ἐντολήν Αὐτοῦ, νὰ φανῇ ἐχθρὸς Αὐτοῦ, ὅμοιος πρὸς τοὺς ἀρνητὸς ἐκεῖνοισ τοῦ Κυρίου.

Ὁ ὄχλος ἔστρωσε τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἵνα διέλθῃ ἐπ' αὐτῶν ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ἄς ῥίπτωμεν τὰ ἐνδύματα ἡμῶν τῆς ἁμαρτίας, ἵνα διὰ τῆς ἐξαγνιστικῆς χάριτος Αὐτοῦ ἐκπλιθῶσι ταῦτα καὶ λευκανθῶσιν ἀπὸ τῶν ῥύπων τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι μεγάλη ἡ δύναμις τῆς θείας χάριτος, ὅταν εὐρίσκη πρόθυμον ψυχὴν εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ καὶ δεχθῇ αὐτήν, καὶ οὐ μόνον τούτο, ἀλλὰ καὶ νὰ συγκρατήσῃ ταύτην ἐν ἑαυτῇ. Καὶ τοιαύτην πρόθυμον ἄς δωρήσωμεν τῷ Κυρίῳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν.

Ὁ ὄχλος, λαβὼν κλάδους φοίνικος, προῦπήνησε τὸν Κύριον. Καὶ ἡμεῖς ἄς ἀναδειχθῶμεν νικηταὶ ἐν τῇ πάλῃ τῆς ἀρετῆς.

Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος.

Ἐξεγείρονται πάθη ἐν ἡμῖν, σκιρτήματα σαρκός, προσπαθοῦντα νὰ παρασύρῳσιν τὴν ψυχὴν ἡμῶν. Ἄς νικήσωμεν ταῦτα χάριν τοῦ Κυρίου, ὅν θὰ δεξιωθῶμεν ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν. Τὸ μῖσος καὶ ἡ ἔχθρα φλογίζουσι τὴν ψυχὴν ἡμῶν. Ἄς προσπαθῶμεν νὰ καταπνίξωμεν ταῦτα διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συγγνώμης, διότι δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ ὁ Υἱὸς τῆς ἀγάπης ἐκεῖ, ἔνθα νέφη τοιαῦτα πληροῦσι τὸ περιβάλλον. Ἄδικια καὶ μοχθηρία ὑποσκάπτει τὴν περιουσίαν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, συκοφαντῶν καὶ πονηροῖσι διεγείρουσι δυσφημίας καὶ διασαλεύουσι τὴν τιμὴν προσώπων καὶ οἰκογενειῶν. Ἄς ἐπανορθώσωμεν τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ταῦτα, ἀναστηλώνοντες ὅ,τι οἱ τρόποι ἡμῶν οὗτοι ἔχουσι καταρρίψει διότι Ἐκεῖνος, ὅν μέλλομεν νὰ δεχθῶμεν, ἐγένετο θῦμα τῶν κακιῶν τούτων, σφαγιασθεὶς ἐπὶ ἀδίκῳ καὶ ἀσυνειδήτῳ κατ' Αὐτοῦ κατηγορία. Οὕτω νικῶντες ἑαυτοὺς καὶ ἔμβλημα τῆς νίκης φέροντες μέτωπον ἀγνόν καὶ ψυχὴν εἰλικρινῆ, ἄς προσέλθωμεν εἰς δεξιῶσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Καὶ ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἐνθουσιώδης ἀνεφώνει πρὸς τὸν ἐπὶ πώλου ὄνου καθεζόμενον ἐπευφημίας βασιλικῆς, δεχόμενος Αὐτὸν ὡς βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ. Ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν περισσότερα τοῦ λαοῦ ἐκείνου. Ὁ πρὸς ἡμᾶς ἐρχόμενος ἐν ταπεινώσει ἄρτου καὶ οἴνου, δὲν εἶναι μόνον βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ βασιλεὺς τοῦ σύμπαντος κόσμου· δὲν εἶναι μόνον τῶν ζώντων βασιλεὺς, ἀλλὰ βασιλεὺς ζώντων καὶ μεταστάντων, βασιλεὺς ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, βασιλεὺς τῆς κτίσεως πάσης

καὶ ὁ βασιλεὺς Οὗτος ἓνα καὶ μόνον αἶνον ἀπαιτεῖ ἀφ' ἡμῶν, οἵτινες πλησιάζομεν εἰς τὴν τράπεζαν Αὐτοῦ τὴν μυστικὴν, αἶνον ἅγιον, ὅστις, οὐ μόνον δοξάζει τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεῖ σύνδεσμον ἀδιάρρηκτον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, τὸν αἶνον γνησίας καὶ εἰλικρινοῦς ἀγάπης

Ναί, ἡ ἀγάπη ἰδοὺ ὅ,τι ἀπεκδέχεται παρ' ἡμῶν ὁ Κύριος. Αὕτη ὅταν πληροῖ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν, θὰ διδάξῃ ἡμᾶς τὴν ἀληθῆ καὶ ἀρεστὴν προετοιμασίαν, ἣν ὀφείλει ὁ λαὸς ὁ πιστεύων, ὁ λαὸς ὁ χριστιανικός, νὰ παρασκευάσῃ, ἵνα εὐαρεστήσῃ τῷ Κυρίῳ καὶ δεχθῆ ἑπαξίως τὸν Σωτῆρα. Ἄντι τοῦ ὠσαννά, ἀντι ὑποστρώσεως ἐνδυμάτων, ἀντι κλάδων φοίνικος, μίαν καὶ μόνην ἄς προβάλωμεν ἀκτίνα: τὴν ἀκτίνα τὴν ἁγίαν καὶ φωτεινὴν τῆς ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἐρριζωμένης ἀγάπης.

Ο ΣΩΤΗΡ

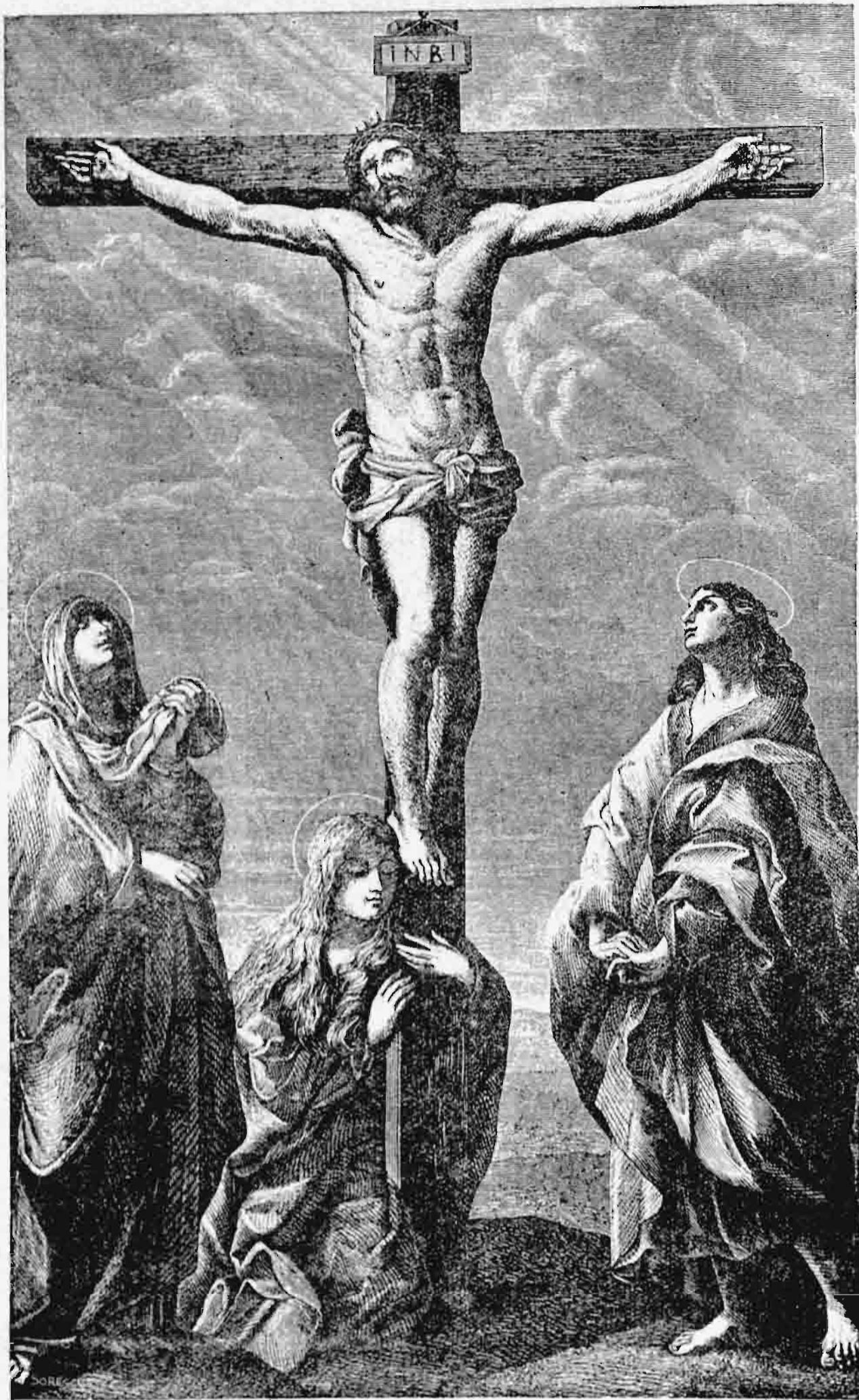
πραῦς καὶ δίκαιος

Τὸν Σωτῆρα, τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου, τὸν ἀναστήσαντα χθὲς ἔτι τετραήμερον νεκρόν, τὸν Λάζαρον, λαὸς εὐμετάβλητος, λαὸς δούλος, δεξιούται ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς βασιλέα καὶ ἐθνικὸν λυτρωτῆν. Καὶ ὁμως! Περὶ Αὐτοῦ προεορήθη ὅτι δὲν εἶναι βασιλεὺς ἐγκόσμιος, ἀλλὰ βασιλεὺς σώζων ἐν πριότητι καὶ δικαιοσύνῃ. Ναί! «Χαῖρε, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ γὰρ ἔρχε-

ταί σοι ὁ βασιλεὺς σου, δίκαιος, πραῦς καὶ σώζων». Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἔρχεται ἐν δικαιοσύνῃ ν' ἀναστηλώσῃ τὸ καταπεπτωκὸς κράτος τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, νὰ εὐρύνῃ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ νὰ καταστήσῃ τὸν νόμον ἐκεῖνον παγκόσμιον. Ἐὰν οἱ μέχρις Αὐτοῦ λαοί, ἀποκλειστικοὶ καὶ ἐγωῖσταί, εἶχον ἀπολίσει τὴν ἰδέαν τῆς ἰσότητος τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἶχον καθιερώσει τὴν διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἰς διαφόρους τάξεις, ἀδίκους καὶ ἀνίστους, καὶ οἱ μὲν ἐδέσποζον ἐπὶ τῶν δέ, καὶ οἱ μὲν ἐδούλευον εἰς τοὺς δέ, ἔρχεται ὁ Κύριος, ὁ δημιουργὸς καὶ πλάστης τῶν ἀνθρώπων πάντων καὶ λέγει: Ἡ δικαιοσύνη Μου ἀποστέργει τὰς διακρίσεις ταύτας, αἵτινες ἐπὶ οὐδεμιᾶς πραγματικῆς βάσεως στηρίζονται. Οἱ ἀνθρώποι, οἱ αὐτοὶ κατὰ φύσιν καὶ μορφήν πρὸς ἀλλήλους, εἶναι ἴσοι πρὸς ἀλλήλους. Καὶ ἐπομένως μία καὶ μόνη διάκρισις μεταξὺ τῶν πιστευόντων εἰς Ἐμὲ θέλω νὰ ὑπάρχη, ἡ ἀδελφικὴ διάκρισις. Πάντες οἱ ἀνθρώποι ὑπὸ τὸ κράτος Μου εἶναι ἀδελφοί. Καὶ ἐπομένως ἡ δικαιοσύνη Μου ἀπαιτεῖ, ἵνα αἱ σχέσεις αἱ ποικίλαι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἀπορρέωσιν ἀπὸ τῆς ἰδέας ταύτης τῆς ἀδελφότητος. Ἡ ἱκανοποίησις τῆς δικαιοσύνης Μου θέλω νὰ γίνεταί τοῦ λοιποῦ οὐχὶ δι' αἱματηρῶν θυσιῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς προσφορᾶς εἰς Ἐμὲ, τὸν Θεὸν ὑμῶν, τῆς εὐόδου ὁσμῆς τῆς ἀρετῆς. Ἡ δικαιοσύνη Μου ἀπαιτεῖ, ἵνα ὁ πιστεύων εἰς Ἐμὲ, χωρὶς νὰ παραγκωνίσῃ τὴν ἰδίαν ἀγάπην πρὸς ἑαυτόν, ἐξαπλάσι τὴν ἀγάπην ταύτην ἐξ ἴσου καὶ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ δὴ διὰ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποῖαν ὀφείλει νὰ ἔχη πρὸς Ἐμὲ τὸν Σω-

τήρα αὐτοῦ. Καὶ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, γινώσκουσα τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἐπιτελέσῃ πάσας τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ἀποπέμψῃ εἰς αὐτὸν τὴν χάριν Αὐτοῦ. Καὶ δίκαιος ὢν ὁ Κύριος, καὶ ἄλλον νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν ἀφροσιωμένον εἰς Δεῖν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν πάντων ἐκείνων, ἅτινα ἔχει ὀρίσει εἰς αὐτόν, ὡς ἐκδήλωσιν τοῦ θείου θελήματος Αὐτοῦ, ἀνέρχεται Αὐτός Οὗτος εἰς τὸν μαρτυρικὸν σταυρὸν τοῦ Γολγοθᾶ. Πάσχει ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης, ἀθῶος Αὐτός καὶ ἅγιος, ἵνα δείξῃ εἰς ἡμᾶς μέχρι τίνος σημείου ὀφείλομεν νὰ ἀναγάγωμεν τὴν ἀγάπην ἡμῶν. Πάσχει ὁ θεάνθρωπος Λυτρωτὴς ὑπὲρ τοῦ παραβάτου ἀνθρώπου, ἵν' ἀποπλύνῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βορβόρου τῆς ἁμαρτίας διὰ τοῦ ἀχράντου αἵματος Αὐτοῦ καὶ ἱκανοποιήσας τὴν Δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ ὁ Δίκαιος, ὀδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς τὰ καθήκοντα, ἅτινα, ἐκτελούμενα ἀκριβῶς, πορίζονται εἰς τὸν ἀνθρώπον τὸν τίτλον τοῦ δικαίου.

Καὶ ὁ Θεάνθρωπος Σωτὴρ ἡμῶν, δίκαιος ὢν, δὲν ἀποβάλλει τὸν χαρακτήρα τὸν πρῶτον, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐν τῇ δικαιοσύνῃ Αὐτοῦ ἀναδεικνύει τὴν πραότητα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ἴδετε, βασιλεὺς βασιλεύοντων ὁ Κύριος ἡμῶν, ἔχει σκῆπτρον τὸν σταυρὸν, καὶ δι' αὐτοῦ διακυβεύει τὴν οἰκουμένην. Καὶ εἶναι ὁ σταυρὸς τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ὁ θρόνος. Ἐκεῖ ἤρεμος, ἄκακος, ἄφωνος ὡς ὁ ἀμνός, προσάγεται, σταυροῦται, βασανίζεται καὶ ἐκ τῶν χειλέων Αὐτοῦ ἐξέρχονται λόγοι ὀδύνης, λόγοι συγγνώμης, λόγοι ἀγάπης. Βαρύνει καὶ πληροῖ ἄλλους τὴν θεῖαν κεφαλὴν ὁ ἀκάνθινος στέφανος. Κλίνει τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, ἵνα μὴ κινήσῃ βία καταρσίφη ἢ συνθλάσῃ τὰς ἀκάνθιας. Αἰσθάνεται φλεγόμενα τὰ στήθη Αὐτοῦ, καὶ ἀναφωνεῖ: «Διψῶ». Καὶ ὅμως δέχεται τὸ προσφερόμενον ποτὸν, γεύεται αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν θλεῖ νὰ πῖν. Εἰς τὰ ὦτα Αὐτοῦ βομβοῦσιν ὕβρεις καὶ βλασφημίας τῶν παραπορευομένων, καὶ Ἐκεῖνος, πρᾶξ καὶ ἄκακος, ἀναφωνεῖ πρὸς τὸν πατέρα Αὐτοῦ: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι». Καὶ ἐκεῖ, ἐν τῇ ὑπάτῃ ταπεινώσει, ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς ὀδύνης, διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους πῶς πρέπει νὰ φέρονται, μετὰ πόσης πραότητος ὀφείλουσι νὰ προσφέρονται πρὸς πάντας ἐκείνους, οἵτινες πολλαχῶς πιέζουσι, στενοχωροῦσι, βασανίζουσι καὶ ἐξυβρίζουσι αὐτούς. Καὶ διὰ τῆς πραότητος, τὴν ὁποῖαν ἐμπράττει ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ ἐξουδενισμοῦ διδάσκει ὁ βασιλεὺς ἡμῶν, παρέχει εἰς ἡμᾶς τὸ μέσον νὰ σωζόμεθα ἀπὸ τῶν δεινῶν καὶ νὰ ἀναδεικνύομεν τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἀξίαν Ἐκείνου, ὅστις διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος ἐξαγοράσας ταύτην, ἔχει ὑποτάξῃ εἰς ἑαυτόν. Οὕτω δίκαιος καὶ πρᾶξ ὁ σώζων ἡμᾶς, ἐγκαινίζει εἰς ἡμᾶς ὁδὸν ἀσφαλῆ, ἥτις ἠρέμα, ἀλλ' ἀσφαλῶς, ἀνάγει ἡμᾶς εἰς οὐρανοὺς, καὶ ἐξασφαλίζει εἰς ἡμᾶς τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης, τὸ βραβεῖον τῶν ἀγώνων καὶ τῶν θλίψεων, ἃς ὑφιστάμεθα χάριν τῆς ἀγάπης ἡμῶν πρὸς Ἐκεῖνον. Καὶ τὸν στέφανον τοῦτον δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τοῦ μισθαποδότου Κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῆς κρίσεως, ἐὰν διανύσωμεν ὁσίως καὶ θεαρέστως τὸν δρόμον, ὃν ἐχώραξεν εἰς ἡμᾶς ὁ θεῖος Λυτρωτὴς, ἀπὸ τῆς Φάτινης τῆς Βηθλεὲμ εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Γολγοθᾶ καὶ ἐκείθεν εἰς τὸ δρὸς τῶν Ἐλαιῶν.

Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΝ

Μπρὸς στήν εἰκόνα Σου, Χριστέ, γονατιστὴ ἢ ἀνθρωπότης ὅλη κλίνει.
Τὸ αἷμα ποῦ ἔχυσες, Μεγάλε, Σὺ,
ἀπὸ τὰ μάτια δάκρυο χύνει!...

Ὁ τίμος Σου, Χριστέ μου, ὁ Σταυρός,
ἀτίμητος τῆς Ἡθικῆς καὶ τῆς Ἀλήθειας
[Φάρος,
μᾶς δείχνει πάντα ἓνα δρόμο: Ἐμποδὸς
καὶ μᾶ, γεμίζει τὴν καρδιά μας Θάρος!..

Καὶ τοῦ ἀγκάθινου στεφάνου ποῦ φορεῖς
κάθε ἀγκάθι, εἶνε Δόξας μὲν ἀχτίδα,
ὅπου φλυκρόφωτη φωτίζει τὴν ψυχὴ
καὶ τὴν καρδιά γεμίζει μὲν Ἐλπίδα.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει τώρα καὶ πάντοτε ἐπὶ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Παρασκευῆς, καὶ ἡ φύσις ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπανῆ, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπλοῦται κυανοῦς. Μολαταῦτα, ποτὲ τοιοῦτον πένθος καὶ τοιαύτη στυγνότης, ποτὲ τοιοῦτον ἔγκλημα καὶ τοιαύτη ἀδικία, ποτὲ ὅλον τὸ μαρτύριον καὶ ὅλη ἡ σκληρότης τῆς γῆς δὲν συνεσφουρεύθη ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς ὑπὲρ ἡμέρας.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε διὰ νὰ ἀναστῆ, διὰ νὰ θριαμβεύσῃ, διὰ νὰ ζῆσῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα τῆς λατρείας καὶ τὴν αἰωνιότητα τῆς θεότητος. Ὁ Ἰησοῦς τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἀπέθανεν ὡς ἄνθρωπος διὰ ν' ἀναζήσῃ ὡς Θεός. Ὅπως λέγει καὶ ὁ Ρενάν, ὑπῆρξεν ὁ θάνατός Του καὶ τὸ μαρτύριόν Του ἡ ἀληθὴς καθιέρωσις τῆς ὑπεροχῆς Του καὶ τῆς θείας Του οὐσίας. Ἄνευ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἄνευ τοῦ Γολγοθᾶ, ὁ χριστιανισμὸς θὰ ἦτο ἴσως μικρότερος καὶ θὰ ἦτο ἴσως ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ. Ὑπὸ τὴν σημασίαν αὐτὴν ἡ Παρασκευὴ αὕτη ἴσως εἶναι ἡμέρα χαρᾶς, ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἀπλῶς ἐπιτελοῦνται αἱ προφητεῖαι, ἐπαληθεύουν αἱ ρῆσεις, δημιουργεῖται ἡ ἀληθὴς θρησκεία τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀνοχῆς.

Ἀδιάφορον ὅμως. Ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡ ὁποία ὑπῆρξε νίκη διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ὀδυνηρὰ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ σῶμά Του, ἀλλ' ἐνδοξος καὶ μεγάλη διὰ τὴν ζῶην τὴν ἀθάνατον τοῦ μέλλοντος, θὰ παραμείνῃ δι' ἡμᾶς ὡς ἡμέρα πένθους, ὡς ἡμέρα σκότους, ὡς ἡμέρα ἀπελπισίας καὶ σκυθρωπότητος. Διότι εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐθριαμβεύσεν ἡ ἀδικία τῶν ἀνθρώπων, διότι εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ δικαιοσύνη ἀπεδείχθη ἀληθῶς ἀνυπαρκτος, διότι εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποῖαν περισσότερο πάσης ἄλλης ἡ ἀθωότης ἐτιμωρήθη, τὸ ὕψος ἐπροπηλακίσθη, ἡ ἀλήθεια κατεπατήθη καὶ ἐθριαμβεύσεν ὅτι ὑπάρχει κακόν, ἀδικον, κτηνώδες εἰς τὸ βᾶθος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πλήθους.

Δικαίως τὴν ἡμέραν αὐτὴν τὴν ἐτιμώρησεν ὁ Θεὸς καὶ ἡ φύσις δι' ἐνὸς σεισμοῦ ἢ μιᾶς ἐκπλήξεως· δικαίως ἐσχίσθη τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ, καὶ δικαίως ἐσείσθησαν οἱ λίθοι καὶ ἠνεώθησαν τὰ μνημεῖα καὶ ἔγεινε σκότος κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ ὁ ἥλιος αὐτός, πρὸ τῆς ἀδικίας τῶν ἀνθρώπων, ἐκρύβη καὶ ἠρηνήθη τὸ φῶς του εἰς τὸ θέαμα τοιαύτης ἀνομίας.

Δύναται τις νὰ ὑψώσῃ μὲ σεβασμὸν τὰ βλέμματα πρὸς τὸν Σταυρὸν αὐτὸν τοῦ Ἀθῶου.

Ὁ ἥλιος κλίνει πρὸς τὴν δύσιν του. Ἀφοῦ ὑπέστη ὅλας τὰς ὑβρεῖς, ἀφοῦ τὸ σῶμά Του ἐσημειώθη διὰ τῶν μαστιγώσεων, ἀφοῦ ἐδέχθη ὅλας τὰς σοφιστείας τοῦ Πιλάτου καὶ ὅλας τὰς ὑβρεῖς τοῦ Ἄννα καὶ ὅλας τοῦ Ἡρώδου τὰς σκληρὰς λέξεις, καὶ ἀφοῦ ἐδέχθη τὸν περιγελῶν τοῦ Καϊάφα, τοῦ ζητοῦντος θαύματα, ὁ Ἰησοῦς, ἐξηντημένος, ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὸν κόσμον, κουρασμένος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐγείρῃ τὸν σταυρὸν Του. ἔφθασε πρὸ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τὸ μαρτύριόν Του, ἐν μέσῳ αἵματος, πόνων, θορύβων, χλευασμῶν καὶ ὄξους, ἤρχισεν ἤδη.

Τώρα, ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ἀτιμώσεως ἀναμένων τὸν θάνατον, ὅστις τόσον βραδύνει νὰ ἔλθῃ, αἰσθανόμενος τὸ αἶμα νὰ Τοῦ φεύγῃ μὲ τὴν ζῶην, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βραδέως, ὁ

Ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ

Ἰησοῦς ἀναπολεῖ ὅλον τὸ παρελθόν, ὅλας τὰς κακίας τῶν ἀνθρώπων. Γύρω Του καὶ αὐτὴ ἡ φύσις εἶναι ἐχθρική. Ἡ σκυθρωπότης τῆς κοιλάδος τοῦ Ἰωσαφάτ, τῆς μονοτονίας, ὅλης αὐτῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ψεύδους, ἡ ὁποία ἀπλοῦται ἐκεῖθεν τῶν τειχῶν, ἡ μονοτονία τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ὑγροῦ, τὸ ἄχαρι τῆς βλαστήσεως, τὸν κάμνουν νὰ βλέπῃ τὴν εἰρωνεῖαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων μεγαλειτέραν.

Ὅλοι Τὸν ἐγκατέλειψαν. Οἱ μαθηταὶ Του, φοβούμενοι τὸ πλήθος, ἔφυγον· ὁ Πέτρος, ὅστις ἐδεικνύετο ὁ φλογερότερος καὶ ὁ ἐνθουσιωδέστερος πάντων, τὸν ἠρνήθη. Μόνοι ἐχθρικά πρόσωπα Τὸν περικυκλῶνουν. Οἱ στρατιῶται, κτηνώδεις καὶ ἀδιάφοροι, παραδοθέντες ἤδη εἰς χιλίας σταυρώσεις, Τοῦ τείνουν μόνον, ὡς τελευταίαν εἰρωνα εὐσπλαγχίαν, ἓνα σπόγγον μεθυστικὸν μεμιγμένον μὲ ὄξος, ὅπως καταστήσωσι τὰς ὀδύνας Του ὀλιγώτερον ὀξείας. Καὶ ἀρνείται ὁ ὑπέροχος, καὶ ὅταν τοὺς βλέπῃ νὰ θέτουν κλῆρον ἐπὶ τοῦ τεμαχίου τοῦ ὑφάσματος, τὸ ὁποῖον ἐφόρει, τότε ὁ οἶκτος Τὸν καταλαμβάνει καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ τοὺς συγχωρήσῃ ὡς ἀσυνειδήτους, ὡς μὴ γνωρίζοντας τί κοινοῦσι.

Καὶ τότε Τὸν καταλαμβάνει ὀξεία ἡ ἀπογοήτευσίς τοῦ κόσμου τούτου, τότε αἰσθάνεται τὴν μόνωσιν φρικτὴν, τὴν ματαιότητα τῶν ὄλων γιγαντιαίαν. Διὰ μίαν τελευταίαν φορὰν αἰσθάνεται ὅτι ἔχει σάρκα καὶ ὁ πόνος Του ἐγείρεται πρὸς τὸν Θεόν, ἀνακράζων τό: «Ἥλί, Ἥλί, λαμὰ σβαχθανί», τὴν κραυγὴν ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν ὄχι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ πληγωμένος, ὁ κουρασμένος, ὁ ἔξιμνος, ὁ λιποψυχῶν ἀφήνει.

Ἄλλ' ἀναλαμβάνει ἀμέσως.

Ἡ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς βασιλείου τῶν οὐρανῶν, τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς βασιλείου τῆς δικαιοσύνης, εἶναι τόσον μεγάλη ἐντὸς Του, ὥστε εἰς τὸν ληστήν, ὅστις αἰσθάνεται δι' Αὐτὸν ἀκτίνα εὐσπλαγχίας, ὑπόσχεται τὸν Παράδεισον, τὴν συνύπαρξιν ἐν τῇ αἰωνιότητι.

Καὶ ἔπειτα λέγει: «διψῶ» καὶ δὲν δ.πᾶ μόνον ὕδωρ, ἀλλὰ θάνατον, ἀλλ' ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ δικαιοσύνην ἐπὶ τέλους. Διψᾷ καὶ στρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκτὸς τῶν γυναικῶν, τῶν πλασματικῶν αὐτῶν τῆς ἀφοσιώσεως, τὰ ὁποῖα δὲν Τὸν ἐγκατέλειψαν ποτέ· τίποτε ἄλλο δὲν βλέπει πλησίον Του.

Οἱ ἐχθροὶ μόνον Τὸν περικυκλῶνουν καὶ μαζὴ των ὁ περιγελῶς καὶ μαζὴ των ὁ δνειδισμός. Τοῦ ζητοῦν θαύματα, ζητοῦν νὰ σώσῃ τὸν Ἐαυτὸν Του, ἀφοῦ ὑπέσχετο νὰ σώσῃ τὸν κόσμον καὶ δὲν ἐννοοῦν, ὅτι ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐργάζεται διὰ τὴν ἀθανασία, ὅτι ἐξυψοῦται εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅτι σώζει τῶν ἐν Ἐαυτῷ τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς θνήσκει. Οἱ ὀφθαλμοὶ Του διὰ τελευταίαν φορὰν ἀτενίζουσιν τὸ γύρω ἐξογκούμενον ρεῦμα τῆς ἀδικίας καὶ ἔπειτα κλίνουν καὶ κλείονται. Ὅταν ὁ λογχιστὴς θέλῃ νὰ τὸν ἱποτελειώσῃ, εὗρισκει Αὐτὸν νεκρὸν καὶ εἰς τὴν πληγὴν τῆς λόγχης, ἡ ὁποία διαπερᾷ τὴν πλευράν, ἡ σὰρξ δὲν ἀντιδρᾷ. Ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανεν.

Ὁ Ρενάν εἶπε τὴν τελευταίαν λέξιν εἰς γλυκύτητα καὶ ὕψος ἐπὶ τοῦ θανάτου Αὐτοῦ, ἓνα ἐπιτάφιον ἄξιον ἐνὸς Θεοῦ.

Δὲν ἔχει κανεὶς, παρὰ νὰ τὸν ἐπαναλάβῃ: Ἄς ἀναπαύεται τῶν ἐιρήνην ὁ εὐγενὴς μνηστὴς, ὁ μόνος ἐργάτης τοῦ ἰδανικοῦ, ὅστις ἐξετέλεσεν ἐντελῶς τὸν σκοπὸν Του, ὅστις ἐδημιούργησε τῶν ἐργον, τὸ ὁποῖον ἤθελε. Ποῖος ποτὲ ἠδυνήθη νὰ διανοηθῆ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ παρόμοιον θαῦμα; Ποῖος ποτὲ ἠδυνήθη νὰ σκεφθῆ καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τοιοῦτον ἀριστούργημα; Ἄς ἀναπαύεται τῶν ἐν εἰρήνῃ. Μυριάδες ἀνθρώπων ἐγονυκλίτησαν πρὸ τοῦ τάφου Του καὶ θὰ γονυκλιτοῦν ἀκόμη μυριάδες, ἐνόσω στρέφεται ἡ γῆ εἰς τὴν αὐτὴν τροχίαν, ἐνόσω τὴν αὐτὴν δὴσαν λατρείας αἰσθάνεται ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ, ἐνόσω ἡ αὐτὴ ἀγάπη ἰδανικοῦ κάμνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ θαυμάζουν τοὺς ὑπερανθρώπους. Ὁ Θεὸς ἐνίκησε τὸν κόσμον.

Ἡ φωνὴ Του, ἡ φωνὴ ἡ ἀληθῶς ὑπερφυσική, ἡ φωνὴ, τὴν ὁποῖαν ἀφήκε πλήρης ἐξάρσεως καὶ θάρρους, ἡ φωνὴ ἡ ἀπαράμιλλος «Θαρσεῖτε, νενίκηκα τὸν κόσμον», ἐπραγματοποιήθη ἀκριβῶς καθ' ἡν στιγμὴν ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ Γολγοθᾶ ἀφήκεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς Του τὴν τελευταίαν Του πνοήν.

Ἐνίκησε τὸν κόσμον καὶ ἡ νίκη Του μᾶς γοητεύει ἀκόμη καὶ ὁ θάνατος ἐκεῖνος ὁ ὑπέροχος, κατόπιν τῆς ὑπερόχου ζῶης, ἀπομένουν τὸ μεγαλιότερον ἠθικὸν μεγαλοῦργημα.

'Η Παναγία.

εδέχθη ὡς ἀγγαρείαν, δὲν θά ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ, ὅτι ἡ ἄστημος ἐκείνη πράξις τοῦ τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὴν αἰωνιότητα, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ συνεδέετο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ δημιουργοῦ νέας ἐποχῆς, ὅτι ἡ ἀνάμνησις τοῦ θ' ἀπέμενεν αἰωνία.

Ἡ ἀθανασία ἔχει τοιαύτας παραδόξους ιδιοτροπίας.

✱

Ἄλλη μορφή ἐνδιαφέρουσα τοῦ πάθους εἶναι ὁ ληστής, ὁ ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ εδρισκόμενος, ὅστις τελευταῖος καὶ μόνος ἐν μέσῳ τῆς περικυκλώσεως τὸν μάρτυρα ἀδικίας καὶ ἀσπλαγχνίας, ἠσθάνθη τὸν οἰκτον νὰ τοῦ δικπερᾶ τὴν ψυχὴν. Κηλιδωμένος τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἐγκλήμματα, μέλας ἐξ ἀνομίας, συνησθάνθη μολαταῦτα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἦτο ὁμοίος του, ὅτι ἦτο ὑπέροχος, ὅτι ἐδέχετο τὸ πάθος ὡς θρίαμβοι. Καὶ λέξεις οἰκτου ἔκαμαν ὥραϊα τὰ εἰδεχθῆ τοῦ χεῖλη, καὶ σκέψεις ταπεινώσεως καὶ εὐσπλαγχνίας ἐφώτισαν διὰ πρώτην φοράν τὴν καρδίαν του.

Καὶ ἐσώθη. Ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς ἐκ' ἐκτὸς τῆς εἰμαρμένης καὶ ἡ θέσις τοῦ ἐσημειώθη ἔντοτε εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἀποθεώσει τῆς δόξης. Μάρτυς καὶ σύντροφος τοῦ πάθους, κατέστη ἐπίσης μάρτυς καὶ σύντροφος τῆς ἀναστάσεως.

✱

Καὶ παραλείπομεν τὴν μορφήν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθείας, ὅστις μὲ σμύρναν καὶ μελὴ χρώματα καὶ με καθαρὰν σινδόνην ἠγγίσε τελευταῖος τὸ σῶμα τοῦ Θεοῦ καὶ, ὅπως εἰ μάγοι εἰς τὴν γέννησιν, τοιοῦτοτρόπως καὶ αὐτὸς τῶρα εἰς τὸν θάνατον προσέφερε θυμίαμα τῆς λατρείας εἰς τὸν Σωτῆρα, ὅπως ἐνθυμίσωμεν τὰς εὐσεβεῖς γυναῖκας, αἱ ὅποια εἰς τὴν γενικὴν λήθην ὄλων, εἰς τὴν διασπορὰν τῶν μαθητῶν, ἐμειναν πλησίον τοῦ Σταυροῦ. Αὐταὶ ἐδέχθησαν τὸ τελευταῖον ἡρεμὸν βλέμμα τοῦ θνήσκοντος. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἀπεγνωσμένοι ἀπὸ τὰ ποικίλα θεάματα τῆς τόσης ἐχθρότητος καὶ ἀσπλαγχνίας, μόνον εἰς τὰ πρόσωπα τὰ φιλικὰ τῶν γυναικῶν, τὰς ὁποίας ἠγάπησεν ὡς πατῆρ καὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας ἠγαπήθη, ἠσθάνετο ποιᾶν τινα ἀνάπαυσιν. Τελευταῖον βλέμμα μετὰ τὴν τελευταίαν λέξιν «διψῶ» πρὸς αὐτὰς ἔρριψε, καὶ διὰ τοῦτο αὐταὶ πρώται ἔσχον τὴν εὐνοίαν νὰ ἀποκαλύψουν τὴν Ἀνάστασιν.

Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ μορφή αὐτῆ τῆς καλλονῆς καὶ τῆς γλυκύτητος, ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔδωσε τὴν κόμην τῆς καὶ τὰς ὑδρίας τῶν ἀρωμάτων πρὸς τὸν Θεόν, ὡς φόρον λατρείας γυναικός, ἠξιώθη τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Σωτῆρος.

Αἱ γυναῖκες αὐταὶ αἱ Μυροφόροι, μὲ τὰς μορφὰς τῶν δακρῶν, μὲ τοὺς ἀμφορεῖς τῶν ἀρωμάτων, αἱ Μυροφόροι μὲ ἐκτεταμένας χεῖρας, μὲ διπλωμένα σώματα, μὲ συνεστραμμένους βραχίονας, αἱ Μυροφόροι αἱ κλαίουσαι ἄνωθεν τοῦ νεκροῦ τοῦ Διδασκάλου, ὁ ὅποιος τὰς εἶχε μύσει εἰς τὴν αἰωνίαν ἀγάπην, μένουν ὡς ἡ ὡραιότερα εἰκὼν τοῦ Πάθους, ὡς τὸ μᾶλλον τραγικὸν σύμπλεγμα εἰς τὴν ὄλην αὐτὴν ὀπτασίαν τοῦ μαρτυρίου τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Θανάτου καὶ τοῦ Θριάμβου, τὴν ὁποίαν διὰ μ' ἑνὴν φοράν ἀκόμη ἀναπολεῖ μὲ λατρείαν, μὲ γονυκλισίας καὶ σεβασμὸν ὁ χριστιανικός κόσμος.

H.

ΑΙ ΜΥΡΟΦΟΡΟΙ

Περίξ τῆς μεγάλης μορφῆς τοῦ Ἐσταυρωμένου, περίξ τοῦ πρωταγωνιστοῦ τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς τραγωδίας τοῦ πάθους, ἴστανται εἰς ἐπιτέλεσιν ὥραϊου συμπλέγματος πολλαὶ δευτερεύουσαι φυσιογνωμίαι, πολλὰ ἐπεισοδιακὰ πρόσωπα, ἔχοντα ἀπειρον ποιήσιν καὶ λαμβάνοντα ποιᾶν τινα αἰγλήν καὶ ποιᾶν τινα ἀκτινα φωτὸς ἀπὸ τὴν μεγάλην λάμψιν τοῦ Γολγοθα.

Ἡ μορφή ἡ πρώτη, ἡ καὶ περισσότερον ἴσως ἐνδιαφέρουσα, εἶναι ἡ τοῦ Σίμωνος τοῦ

Κυρηναίου, τοῦ ἀπλοῦ τούτου χωρικοῦ, τοῦ ἀξέστου καὶ ὄλω ἀσήμου, ὅστις, ὡς ἐκ τύχης, ἔλαβε καὶ αὐτὸς θέσιν μοναδικὴν εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Ὁ ἀξέστος αὐτὸς ἐργάτης, ὁ καταγόμενος ἐκ Κυρήνης, εἶχεν ἐργασθῆ ὄλην τὴν πρωίαν ἐκείνην τῆς Παρασκευῆς εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὴν πόλιν, ὅταν ἐκεῖ πλησίον τῶν τειχῶν οἱ στρατιῶται, κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν ἔθιμον, τὸν ἠγγάρευσαν ἐκόντα ἄκοντα διὰ νὰ μεταφέρῃ τὸν Σταυρόν. Ὁ Ἰησοῦς εἶχε καμφοθῆ ἀπὸ τὸ βᾶρος καὶ ὁ Σίμων ἠναγκάσθη νὰ σύρῃ τὸ ξύλον μέχρι τοῦ Γολγοθα. Βραδύτερον προσηλυτίσθη φαίνεται εἰς τὸν Χριστιανισμόν καὶ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν κυριωτέρων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.

Βεβαίως ποτὲ ὁ ἀξέστος αὐτὸς χωρικός, ὅστις ἐπέστρεψε καὶ τὴν Παρασκευὴν ἐκείνην ὅπως καὶ ὄλας τὰς ἡμέρας ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ὁ ὅποιος τὴν μεταφορὰν τοῦ Σταυροῦ

ΑΠΟ ΒΗΘΑΝΙΑΣ

ΕΙΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Εἰς τὸν Ζωολόγητον
καὶ Σωτήρα.

Ἡ φοινικόδενδρος μικρὰ πολίχνη τῆς Βηθανίας δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴν Πόλιν τοῦ Δαβὶδ· καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἀφοῦ ἔτελει τὸ μακρὸν κομβολόγιον τῶν θαυμάτων Του — τὰ ὁποῖα ἤρχισεν ἀπὸ τὴν γῆσιν τοῦ οἴνου, τὴν ὁποῖαν ἔδωκεν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἔκλεισε μὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ τετραήμερου δικαίου φίλου Του Λαζάρου — ἀναχωρεῖ θρημβευτικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ τελειώσῃ τὸν βίον Του.

Τὸ μυστηριῶδες καὶ παράδοξον ἐκεῖνο Βρέφος, τὸ ὁποῖον πρὸ 32 ἐτῶν ἔλαμψεν ὡς ὁ ἥλιος μέσα εἰς τὸ πενιχρὸν σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ, ἀφοῦ τέλος ἠνδρώθη μὲ μίαν ταπεινὴν ἀφάνειαν καὶ ἀσημότητα, ἤρχισεν τελευταῖον νὰ σκορπίσῃ πλουσιοπαρόχως τὰ δῶρα καὶ τὰς χάριτας τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς Του καὶ τὸ γόητρον τοῦ σαγηνευτοῦ καὶ θείου λόγου Του.

Καὶ δὲν ἔμεινεν ἀσθένεια βαρεῖα καὶ ἀνίατος, ἡ ὁποία δὲν εὔρε τὸν ἱατρὸν τῆς, καὶ ψυχὴ ἀγωνιῶσα ἀπὸ τὴν θλίψιν καὶ τὸν πόνον, ἡ ὁποία δὲν ἔδρυσίθη δαψιλῶς μὲ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης τὸ ἀθάνατον νέκταρ.

Κωφοὶ καὶ τυφλοὶ, ξηροὶ καὶ χωλοὶ, παράλυτοι καὶ δαιμονισμένοι, διέρχονται ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου ἔμπρὸς ἀπὸ τὸν Μέγαν Ἰητρον καὶ λαμβάνουσι χωρὶς κανένα κόπον τὸ πολυπόθητον τῆς θεραπείας δῶρον. Ἀκόμη καὶ ὁ θάνατος αὐτὸς ὑποχωρεῖ εἰς τὴν βαρεῖαν προσιαγὴν τοῦ ὑπερόχου Ναζωραίου.

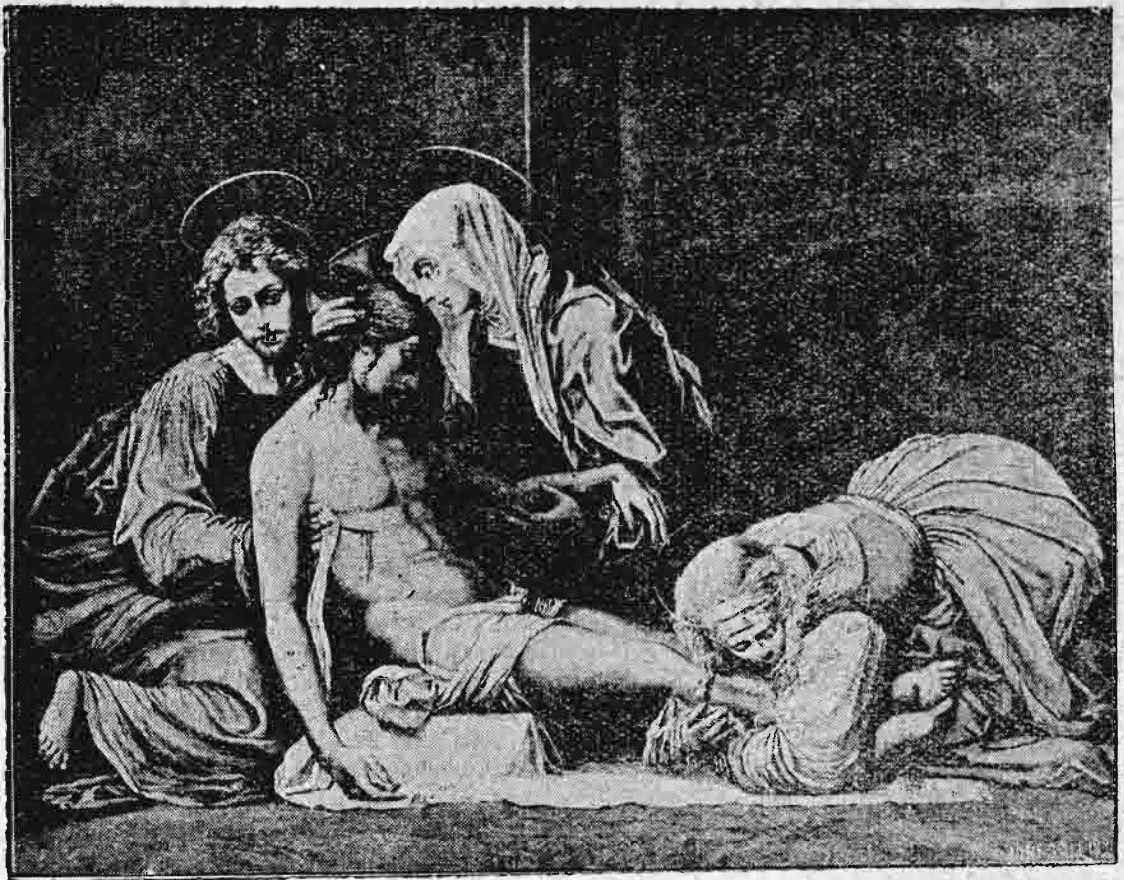
Καὶ τώρα, ἀφοῦ ἔζησε μὲ ταπεινοφροσύνην, ὅλους ὑπηρετήσε μὲ τὰ πολλὰ του θαύματα καὶ τὰ χρυσᾶ Του λόγια, προθύμως ἀναβαίνει εἰς ἓνα πῶλον ταπεινόν, διὰ νὰ κάμῃ μίαν θρημβευτικὴν παρέλασιν μέσα εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ὅπου Τὸν ἀναμένει τὸ φοιτικὸν μαρτύριον τοῦ Μεγάλου Ἀθῶου.

Ἀμέριμοι καὶ χαρῶποι Τὸν περιτριγυρίζουν ὡσάν σωματοφύλακες οἱ ἠγαπημένοι μαθηταὶ Του, οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἄκακοι τῆς Τιβεριάδος ἀλιεῖς. Ὁδηγοῦν οἱ δύσμοιροι, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουν, τὸν Μέγαν Ἀνακαινιστὴν τοῦ κόσμου καὶ Σωτήρα μέσα εἰς τὸ μαινόμενον τῶν Φαρισαίων πλῆθος, διὰ νὰ ἐφορτάσῃ μίαν φορὰν ἀκόμη τὸ ἅγιόν των Πάσχα.

Ἄλλ' ἰδοῦ, ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς αἰωνίας Πόλεως καὶ ὁ ἔβραϊκὸς λαός, εὐγνώμων πρὸς τὸν Ἰατρὸν τῶν τῶσων συμφορῶν του, θερμῶς Τὸν ὑποδέχεται μὲ τὰ μικρὰ παιδία ὡς τὸν μόνον βασιλέα τοῦ κολασμένου ἔθνους του.

Δὲν προηγεῖται μουσικὴ, οὔτε ἐστρώθη κατὰ γῆς παχὺ καὶ χνουδωτὸ χαλί. Τὰ καθημερινὰ των φορέματα ἀπλώνουν μὲ τρυφερὰ δαφνόφυλλα ἔμπρὸς εἰς τὴν διάβασιν τοῦ

Ἡ ταφή.

θείου Διδασκάλου, ἐνῶ τριγύρω ἀντηχοῦν ὡς οὐρανία μουσικὴ αἱ δροσεραὶ φωναὶ τῶν παιδῶν: «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.*»

Καὶ μέσα εἰς τὰ ὦσαννὰ καὶ ὄλην τὴν ἀποθεωτικὴν αὐτὴν ὑποδοχὴν, τὴν ὁποῖαν πρὸ αἰῶνων ἀνήγγειλαν θεόπνευστοι τοῦ Ἰσραὴλ προφήται, γαλήνιος καὶ ταπεινὸς σπειρεῖ τὰς εὐλογίας Του ὁ Μέγιστος Διδάσκαλος.

Ἄλλ' αἴρνης τὰ πανάχροα καὶ θεῖα βλέμματά του ἀνοιγοκλείουσι σιγαλὰ καὶ ἓνα δάκρυ θαλερὸν ἀφίουν ν' αἰλακώνῃ τὰς παρειὰς τοῦ Ἰησοῦ. Ἐκλαυσεν ὁ Θεάνθρωπος μὲ πόνον τῆς ψυχῆς του κρυφὰ καὶ ἔλυπηθη, διότι ἐνεθυμήθη τὴν θεοκτόνον πράξιν τοῦ ταλαιπώρου γένους Του.

Καὶ ὁμοῦ δὲν ὑποχωρεῖ, ἀλλ' ὄλοεν βαδίζει ἐκεῖ πρὸς τὸν λιθόστρωτον, ἵνα φορέσῃ ὡς πιστὸς καὶ ἀληθὴς Νυμφίος ταχέως τὸν ἀκάνθινον τοῦ μαρτυρίου στέφανον, μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἀνοίξῃ εἰς τὸν κόσμον τῶν ἀμαρτωλῶν τὴν κεκλεισμένην πύλην τῆς οὐρανοῦ βασιλείας.

Προῦσα

ΚΩΝΣΤ. Ι. ΦΙΛΗΝΔΡΟΣ
Σχολάχης τῶν Εὐγενιδεῶν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΑΥΡΩΣΙΝ

Ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς κατεδικάσθη εἰς τὸν διὰ τοῦ Σταυροῦ θάνατον ὁ Ἰησοῦς, ἔχει ὡς ἔξῃ, ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ λατινικοῦ, εἰς ὃ ἐγράφη ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ Πιλάτου:

«Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ταραξίαν τῆς κοινωνίας, συνωμότην κατὰ τοῦ Κράτους, ψευδομεσσίαν, ὡς διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν περισσοτέρων τοῦ ἔθνους του ἀπεδείχθη, ὡδηγήσατε εἰς τὸν συνήθη τόπον τῆς ἐκτελέσεως,

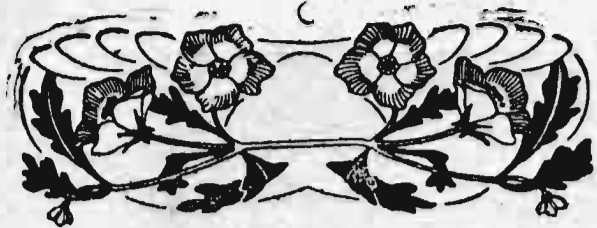
καί, πρὸς ἐμπαιγμὸν τῆς βασιλικῆς του ὑψηλότητος, σταυρώσατε αὐτὸν ἐν μέσῳ δύο ληστῶν. Ἰπαγε, ραβδούχε, ἀπόστειλον τοὺς σταυρωτάς. Πιλάτος».

Τὸ ξύλον, δι' οὗ ἐγείνεν ὁ Σταυρὸς τοῦ Ἰησοῦ, ἦτο κατασκευασμένον ἐκ δένδρου, ἀποτελουμένου ἐκ κέδρου, πεύκης καὶ κυπαρίσσου. Τρισύνθετον δένδρον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν Πένεσιν (19—84) ἐφύτευσε ὁ Λὼτ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδόμων. Ἐπὶ τοῦ μέρου, ἐνθα ἦτο τὸ τρισύνθετον τοῦτο δένδρον, ὑπάρχει σήμερον ἡ Μονὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Περὶ τῶν ἀκανθῶν, ἐξ ὧν ἀπετελεῖτο ὁ ἀκάνθινος στέφανος τοῦ Ἰησοῦ, πολὺς λόγος ἐγένετο μετὰ τῶν θεολόγων καὶ ἐρμηνευτῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Πολλοὶ ἐπὶ τούτῳ μετέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἵνα ἐπιτοπίως μελετήσωσι τὴν Παλαιστίνην βοτανολογικῶς καὶ εὗρωσι τὴν ἀκανθάν. Μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας εὗρον ἐν ἀκάνθινον φυτὸν, οὗ αἱ ἀκανθαι ἔχουν ἐνδὸς δακτύλου μῆκος καὶ εἶναι ὀξύταται. Ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν θεολόγων δὲν παρεδέχθησαν, ὅτι ὁ ἀκάνθινος στέφανος τοῦ Ἰησοῦ ἦτο κατασκευασμένος ἐκ τοῦ εὐρεθέντος τούτου ἀκανθοφόρου φυτοῦ, τοῦτο δὲ ἐγείνεν ἀφορμὴ εἰς πολυχρόνιον συζήτησιν μετὰ τῶν θεολόγων, ἡ ὁποία ἴσως παρετείνετο μέχρι σήμερον ἂν, ὡς διηγείται κάποιος ὁ μακαρίτης ὁ Ροῦδης, δὲν εὐρίσκετο εἰς εὐρυῆς θεολόγος νὰ προτείνῃ καὶ νὰ παραδεχθῶν ὅλοι οἱ διαμαχόμενοι θεολόγοι, ὅτι ὁ στέφανος τοῦ Ἰησοῦ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ὄλα τὰ εἶδη τῶν ἀκανθῶν, ὅσα ὑπεστήριζον εἰς διάφοροι θεολόγοι.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΗΡΘ' Ο ΛΑΖΑΡΟΣ!

ΗΡΘΑΝ ΤΑ ΒΑΓΙΑ!

Τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ, ξημερώνοντας τοῦ Λαζάρου, δὲν μπορούσα νὰ κοιμηθῶ ἀπὸ τὴν χαρὰ μου, γιατί τὸ πρωτὶ-πρωτὶ θάροχονταν ὁ Μῆτρος τῆς Κήτσιαινας κι' ὁ Γιάννης τῆς Στέργαινας, νὰ πᾶμε νὰ τραγουδήσωμε τὸν Λάζαρο σ' ὅλο τὸ χωριὸ καὶ νὰ μᾶσωμε αὐγά, ποῦ θὰ μᾶς τάβαφαν χώρια οἱ μαννάδες μας καὶ θὰ τὰ τρώγουμε μονάχοι μας τὸ Πάσχα, ὡς ἰδιαίτερη ἀτομικὴ μας περιουσία. Καὶ ὅταν ἀρχίσει νὰ μὲ παίρνῃ ὁ ὕπνος, μοῦ φάνηκε ὅτι ἔμπαινα σ' ἓνα κατώγι, ποῦχε σωρούς-σωρούς αὐγά ἀσπρα καὶ χοντρά καὶ τὰ μάζευα σὲ καλάθια ἕνα, δύο, πέντε, δέκα καὶ δὲν σώνονταν. Μάζευα-μίξευα, γέμιζα καλάθια κι' οἱ αὐγοσωροὶ δὲν λιγότευαν.

Ἔτσι, ἀποκαμόντας νὰ μαζεύω αὐγά, βγήκα ἀπὸ τὸ κατώγι ἔξω στὴν αὐλή, ἀλλὰ κι' ἐκεῖ αὐγά πληθὸς κοκκινοβαμμένα γιὰ τὴν Μεγάλῃ Πασχαλιᾷ μὲ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη». Ὅλη ἡ αὐλὴ αὐγοστρωμένη, κόκκινη. Ἡ καρδιά μου κρέμονταν σ' ἓνα ράμμα ἀπὸ τὴν μεγάλη ἐπιθυμίᾳ, ποῦ εἶχα, νὰ φάγω αὐγά, καὶ νὰ ἐκδικηθῶ τὲς πενήντα μέρες τῆς Σαρακοστῆς, ποῦ εἶχα περάσει. Χωρὶς νὰ φάγω ἓν' αὐγό, ἀλλ' ἂν καὶ κοιμώμουν βαρῶ, διατηροῦσα ὁμως τὴν συνείδησή μου ἀκέρια, ὅτι εἶταν Σαρακοστὴ καὶ δὲν μπορούσα νὰ φάγω, γιατί θὰ ἀμάρταινα τόσο πολὺ, ποῦ δὲν θὰ μπορούσα νὰ ἰδῶ ποτὲ πρόσωπο Θεοῦ, ἀλλὰ θὰ κοιτόμουν αἰῶνα στὴν Κόλαση καὶ στὸ «πῦρ τὸ ἔξωτερο».

Ἐκεῖ ποῦ ἀνακατεύομουν ὅλο μὲ τ' αὐγά στὸν ὕπνο μου, κ' ἔπλεα χαρούμενος σ' ἓνα ὑπέροχο μίτρο αὐγοπέλαγο, μ' ἐξύπνησε ἡ μάννα μου. Μόλις ἀνοιξά τὰ μάτια μου, τὰ ἑκατομμύρια τῶν αὐγῶν εἶχαν γείνει καπνὸς ἀπὸ μπροστὰ μου, κι' ὁ νοῦς μου πέταξε στὸν Λάζαρο.

— Τὸ κουδούνι καὶ τὸν κύπρο, μάννα (φώναξα βιαστικὸς καὶ πετάχτηκα ἀπὸ τὸ στρώμα, σὺν λαβωμένο ἑλάφι).

— Νὰ νιφτῆς πρώτα (μοῦ εἶπεν ἡ μάννα μου),

νὰ κάνης τὸν σταυρὸ σου, σὺν χριστιανός, κι' ὕστερα τὸ κουδούνι κι' ὁ κύπρος ἐδῶ ναιτε.

Σὲ μιὰ στιγμὴ νιφτήκα κι' ἔκανα τὸν σταυρὸ μου, ἀλλὰ καὶ τὸ καλάθι καὶ τὸ κουδούνι κι' ὁ κύπρος εἶταν ἔτοιμα. Πέρασα τὸ κουδούνι τοῦ κουδουνιῶ ἀπὸ τὸ ξερβὶ χέρι κι' ἐπῆρα μὲ τὸ ἴδιο τὸ καλάθι, πέρασα καὶ τὸ κουδούνι τοῦ κύπρου ἀπὸ τὸ δεξιὸ κι' ἐπῆρα μ' αὐτὸ τὸ ραβδί, ἓνα πολὺ ὁμορφο ραβδί παλιὸ στὸ σπίτι, γιὰ νὰ χτυπῶ τὰ σκυλιά, ὅταν θὰ μπαίναμε στὲς αἰλὲς τῶν σπιτιῶν. Ἡ μάννα μου δὲν ἐχόρταινε νὰ μὲ βλέπῃ, γιατί εἶταν ἡ πρώτη φορὰ, ποῦ θὰ ἔβγαινα στὸν Λάζαρο, κι' ἐγὼ εἶχα πάρει ἓνα σοβαρὸ ὄφρος, ποῦ δὲν τὸ εἶχα αἰσθανθῆ ἁπὸτὲ μου ἄλλοτε. Μοῦ φαίνονταν ἐκείνη τὴν στιγμὴ, ὅτι τὰ ἔξη μου χρονάκια, ποῦ κᾶθονταν σὺν φτεροῦ ἑλαφρὰ ἐπάνω στοὺς μικροὺς μου ὤμους, ἐπολλαπλασιάστηκαν κι' ὅτι εἶχα γείνει ἄλλος τόσος στὸ ἀνάστημα. Ἔκανα νὰ καταβῶ τὴν σκάλα τοῦ σπιτιοῦ, ἀλλ' ἡ μάννα μου μοῦ εἶπε μὲ κάποιον ἱερὴ ἔγνοια :

— Στάσου μιὰ στιγμὴ... κᾶτι θὰ σοῦ δώσω.

Κι' ἔτρεξε καὶ μπῆκε στὸ δωμάτιο, ποῦ εἶταν ἡ νυφικὴ τῆς ἡμισέλλα, κι' εἶχε μέσα χίλιων λογιῶν πράγματα, καὶ δὲν ἔδινε ποτὲ σ' ἄλλον τὸ κλειδί. Σὲ λίγο γύρισε καὶ μοῦ πέρασε στὸ λαιμὸ ἓνα ἰδιαίτερο φυλαχτό, ποῦ μοῦ τὸ ἔβανε κάθε φορὰ, ποῦ μ' ἐστόλιζε μὲ τὰ καλά μου τὰ φορέματα, γιὰ νὰ μὴν παίρω ἀπὸ μάτι, γιατί βυσκαίνονταν συχνὰ κι' ἀρρωστοῦσα ἀπὸ τὸ μάτι κάποιας δυστυχημένης γειτονισσῆς μας, τῆς γριᾶς Τοίταινας, ποῦ ζήλευε τὰ παιδιά τοῦ κόσμου, καὶ τὰ μάτιαζε, προπαντὸν ὅταν φοροῦσαν τι γιορτινὰ τους ἢ ὅταν ἔκαναν κᾶτι ἔκτακτο γιὰ τὴν ἡλικία τους. Αὐτὸ τὸ φυλαχτὸ εἶταν πολύτιμο γιὰ τὴν βασκανία κι' ἡ μάννα μου τῷδινε συχνὰ στὸν κόσμο γιὰ κακὲς ὄρες, καὶ προπάντων στοὺς γαμπρούς, ὅταν ξεκινούσαν νὰ πᾶν νὰ πάρουν τὴν νύμφη, γιατί εἶχε μέσα σαρανταλειτουρημένο φλωρὶ κωνσταντινάτο, θυμιάμα ἀπὸ τὴν λειτουργίᾳ τῆς Μεγάλῆς Πέμπτης, ἓνα κομμάτι ἄρτο ἀπὸ τὴν λειτουργίᾳ τοῦ Μεγαλοσάβατου, ἓνα μικρὸν Σταυρὸν ἀσημένιον, κομμάτι λαμπάδα ἄσπρη τῆς Μεγάλῆς Πασχαλιᾶς κι' ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς λαμπάδας κολλημένο ἓνα μικρὸ κομμάτι φειδοκέρατο, τὸ λεγόμενο ἡλιοκούρο, καὶ μιὰ κόκκινη μεταξένια κλωστή, τὴ λεγόμενη μέτρο τῆς Παναγίως, ποῦ τὴν εἶχε φέρει κάποιος τοῦ πάππου μου ἀπὸ τὸν τάφο τῆς Παναγίως ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ποῦ εἶταν βαπτισμένη σ' εὐλογημένο κρασί καὶ σ' ἁγιασμένον λάδι ἀπὸ τὴν καντήλα τοῦ Τάφου τοῦ Χριστοῦ. Τέτοιο εἶταν τὸ φυλαχτὸ τῆς μάννας μου, ποῦ ἔκανε ἀνίσχυρα ὅλα τὰ κακά μάτια, ποῦ σκορποῦσαν γύρω τους τὴν βασκανία καὶ μπορούσαν νὰ διώξουν στὰ γκρεμνὰ καὶ στὰ ρέματα κάθε λογῆς δαιμονικό, κι' ἀφοῦ μ' ἀσπίδωσε καλά-καλά μ' αὐτὸ τὸ περίφημο φυλαχτό, μὲ φίλησε μὲ δακρυσμένα μάτια, λέγοντας :

— Στὸ καλὸ, παιδί μου, καὶ γαμπρός.

Κι' ἐνῶ ἐκείνη ἔκανε τὸ σταυρὸ τῆς, ἐγὼ ξεκίνησα πλεῖν καὶ σὺν σίφουνας κατέβηκα τὴν σκάλα καὶ πετάχτηκα στὴν αὐλή, ὅπου μὲ περίμεναν ὁ Μῆτρος μὲ τὸν Γιάννη μὲ τὰ κουδούνια τους, τοὺς κύπρους τους καὶ τὰ καλάθια τους, κι' ὅλοι μαζί βγήκαμε ἔξω.

— Πούθε ν' ἀρχινήσωμε; (εἶπεν ὁ Μῆτρος γιὰ ν' ἀποφασίσωμε ἐμεῖς οἱ ἄλλοι).

— Ἀπὸ τοῦ Κητσαντώνη (εἶπεν ὁ Γιάννης).

— Ὅχι! (εἶπα ἐγὼ γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ γνώμη του). Θ' ἀρχίσωμε ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά, ἀπὸ τῆς Γεωργάκαινας!

Καὶ τραβήξαμε γιὰ τῆς Γεωργάκαινας, λαλῶντας τὰ κουδούνια καὶ τοὺς κύπρους γιὰ νὰ μᾶς ἀκούσῃ τὸ Χωριό.

Δὲν ἔκαναμε πεντέξῃ δρασκέλες δρόμο κι' ἀνταμόσαμε ἐρχομένους ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Γεωργάκαινας μὲ τὰ κυροκούδουνα καὶ τὰ καλάθια γεμάτα αὐγά τοῦ Λαζάρου τὸν Φῶτο τῆς Γεωργάκαινας, τὸν Σταῦρο τῆς Κολιοῦς καὶ τὸν Βασίλη τῆς Ἡλιαινας, παιδιά πολὺ μεγαλείτερα ἀπὸ μᾶς, δεκατεσσάρων - δεκαπέντε χρόνων τὸ καθένα, ποῦ εἶχαν ξεκινήσει προτῆτερα ἀπὸ μᾶς γιὰ τὸν Λάζαρο.

— «Ντούγγ-ντούγγ-ντούγγ!» τὰ κουδούνια τους.

— «Γλάγγ-γλάγγ-γλάγγ!» τοὺς κύπρους τους καί :

— Χρόνια πολλὰ τὸν Λάζαρο! (ἰ ἄς φώναξαν χαρούμενοι).

— «Ντούγγ-ντούγγ-ντούγγ!» κι' ἐμεῖς τὰ κουδούνια μας

— «Γλάγγ-γλάγγ-γλάγγ!» τοὺς κύπρους μας, καί :

— Χρόνια πολλὰ κι' ἐσεῖς! (τοὺς ἀπολογηθήκαμε περήφανα).

— Ἔξερετε νὰ πῆτε, μωρὲ κούτσικα, τραγούδια ἐσεῖς; (μᾶς ἐρώτησε προστατευτικὰ ὁ Σταῦρος τῆς Κολιοῦς).

— Ἐξέρομε καὶ παραξέρομε! (τοῦ ἀπολογήθηκα ἐγὼ κομπαστικὰ). Ὅλη τὴ Σαρακοστὴ τραγούδια μαθαίναμε!

— Ἐξέρετε καὶ τὰ ξετραγουδήματα; (μᾶς ἐρώτησεν ὁ Φῶτος, μὲ ὄλην τὴν βεβαιότητα, ὅτι δὲν θὰ τὰ ξέρωμε).

— Τα ξέρομε κι' αὐτά! (τοῦ ἀπολογήθηκα μὲ μεγαλύτερο ἀκόμη κομπασμό).

— Μωρὲ τὰ διαβολάκια! (εἶπαν ὅλοι τους μὲ θαυμασμό, κι' ἐμεῖς τραβήξαμε μπροστὰ κι' αὐτοὶ πίσω).

Σὺν ἀτραπῇ βρεθήκαμε στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, στὸ σπῆτι τῆς Γεωργάκαινας.

— «Ντούγγ-ντούγγ-ντούγγ» τὰ κουδούνια μας, «γλάγγ-γλάγγ-γλάγγ» οἱ κύπροι μας, «γάβ-γάβ-γάβ» ἡ σκύλλα τῆς Γεωργάκαινας, ἐμποδίζοντάς μας νὰ μποῦμε στὴν αὐλὴ.

Βγήκε ἡ Γεωργάκαινα ἔξω νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ.

Ἄρχισαμε τὸ τραγούδι τοῦ Λαζάρου :

— «*Ἡρθ' ὁ Λάζαρος, ἦρθαν τὰ βᾶγια,*

Ἡρθε κι' ὁ Χριστὸς στὴν Βηθανία.»

— Καλῶς ὠρίσταν, παιδιά μου! (μᾶς χαρέτησε γλυκὰ καὶ πρόσχαρα).

— Καλῶς σ' ἤραμαν! (τῆς ἀπολογηθήκαμε).

Τὶ τραγούδι θέλ'ς νὰ σ' ποῦμε;

— Τὶ ἄλλο, παιδιά μ'; Τοῦ Γιάνν' μοι, τ' ἀνύπαντρου...

Ἄρχισαμε τὸ τραγούδι τ' ἀνύπαντρου, λαλῶντας τὰ κουδούνια καὶ τοὺς κύπρους :

— «*Παληκαράκι ὁμορφο μὲ τὸ στριφτὸ μυστάκι,*

καὶ τὰ λουπά, καὶ τελειώσαμε μὲ τὴν στερεότυπη ἐπιδό :

«*Καὶ τοῦ Χροοοοοοόνου!*»

Ἡ Γεωργάκαινα μᾶς ἔβαλε ἀπὸ δύο αὐγά στοῦ καθενὸς τὸ καλάθι καὶ μᾶς εἶπε κι' αὐτῇ :

— Καὶ τοῦ χρόνου, παιδιά μου, καὶ γαμπροί.

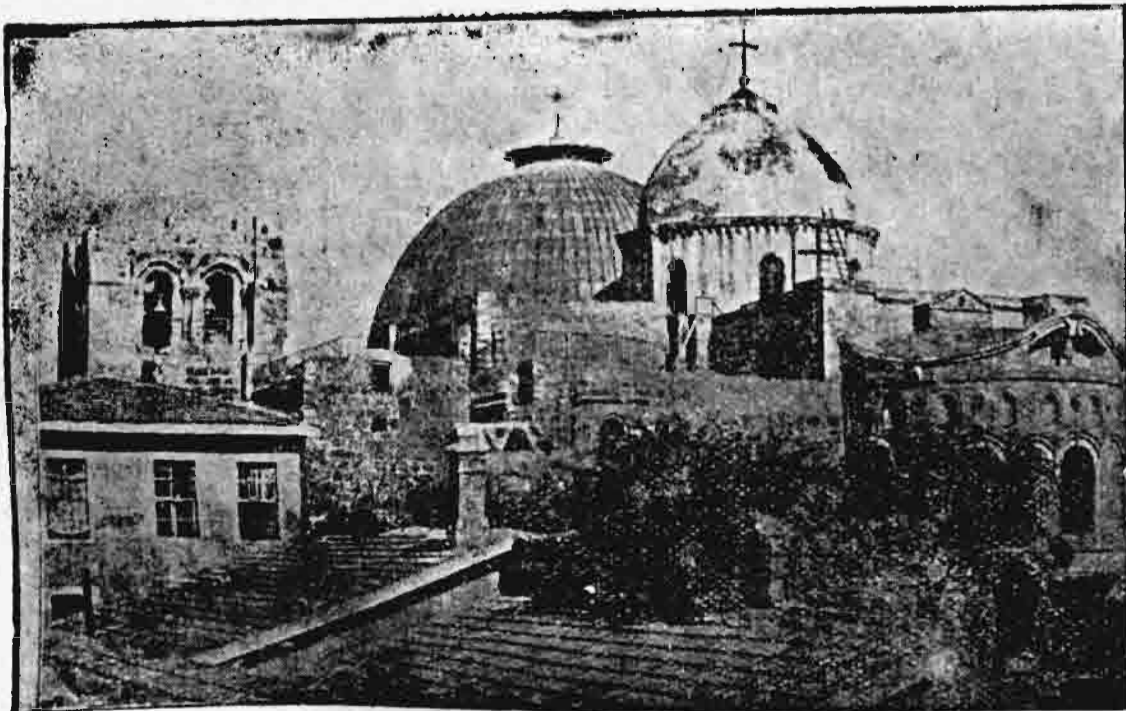
Φύγαμε ἀπὸ τῆς Γεωργάκαινας εὐχαριστημένοι καὶ πήγαμε στὸ ἄλλο τὸ σπῆτι ποῦ εἶταν κοντά.

Κι' ἐκεῖ τα ἴδια : τὰ κυροκούδουνα, ὁ Κοράκης τὸ κακόσκυλλο, ἡ νοικοκυρὰ στὴν θύρα νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ καὶ πρώτο-πρῶτο τὸ τραγούδι τοῦ Λαζάρου.

— Καλῶς τὰ παιδιά!...

— Τὶ τραγούδι θέλ'ς νὰ σ' ποῦμε;

Ἡ νοικοκυρὰ ἀνεστέναξε καὶ γέμισαν τὰ μάτια τῆς δάκρυα. Τα σφούγγισε μὲ τὴν ποδιά τῆς καὶ μᾶς εἶπε :

Γενικὴ ἀποψὶς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

— Καί τί άλλο τραγούδι νά θελήσω παρά του Ξενιτεμένου μου ;

— « Ξενιτεμένο μου πουλί και παραπονεμένο.
Η Ξενιτιά σέ χαίρεται κ' ἐγώ 'χω τόν καϊμόν σου.
Νά στείλω μῆλο σέπεται, κινδώνι μαρογγιάζει,
Νά στείλω σου τὰ δάκρυα μου σ' ἕνα χρυσό μαντήλι » κτλ.

Μᾶς φίλησε ἡ μάννα τοῦ Ξενιτεμένου, μᾶς ἔδωκε ἀπό δυό αὐγά τοῦ καθενός, καί ἀπό ἕνα ἀπλόχερο σταφίδες καί καμπόσα σῦκα ξερά, γιά τόν πόνο τοῦ παιδιοῦ της.

Ἄπ' ἐκεῖ πήγαμε στό τρίτο σπίτι.
Ἐκεῖ εἶχαν νειογάμπρα κ' ἤθελαν τὸ τραγούδι τῶν νειογάμπρων, κ' ἔμεις, ὅπως εἴμαστε καλομελετημένοι, τὸ ἀρχίσαμε ἀμέσως :

— « Κρατάει ὁ δεύτερος τὴν δροσιά, κραταίει κ' ὁ νιός [τὴ νύφη.

Στὰ γόνατα τὴν κραταί, στὰ μύτια τὴν κυτοῦσε » κτλ.

Πήραμε κ' ἀπ' αὐτοῦ αὐγά κ' εὐχές καί τραβήξαμε στό τέταρτο σπίτι, ὅπου εἶχαν ἀρραβωνιασμένο παλληκάρι.

— Τί θά μᾶς πῆτε, μωρὲ μικρούλια ἐσεῖς ; (μᾶς ἐρώτησε ἡ πρώτη τοῦ σπιτιοῦ). Ζέρετε τοῦ ἀρραβωνιασμένου τὸ τραγούδι ;

— Τὸ ξέρομε καί τὸ παραξέρομε ! τῆς εἶπαμε κ' ἀμέσως ἀρχίσαμε :

— « Σὰν κίνησε τὸ ρηγαριὸ νὰ πάη ν' ἀρραβωνιάσουν, Ζαστράφτουν ὅλα τὰ βουνά κ' οἱ κάμποι λουλουδιζοῦν ».

Πήραμε κ' ἀπ' ἐκεῖ τὴν ἀμοιβή μας καί πήγαμε στό σπίτι τοῦ συντρόφου μας τοῦ Γιάννη. Ἡ μάννα του μᾶς περίμενε χαρούμενη στήν αὐλή.

— Νά μοῦ πῆτε (μᾶς εἶπε) τοῦ Γιάννη μου καί τῆς Τσιβῆς μου.

Ἀρχίσαμε πρῶτα τοῦ Γιάννη :

— « Δάσκαλε καί γραμματικὲ καί ψάλτη κ' ἀναγνώστη, Πολλά εἶτανε τὰ γράμματα, ὅπου ἔμαθες καί ξέρεις, Καί σέ θαναμάζει τὸ χωριὸ καί σ' ἐπαινάει ἡ χώρα » κτλ.

Κ' ὕστερα τῆς ἀδελφῆς του Τσιβῆς :

— « Σ' αὐτὰ τὰ σπίτια τὰ ψηλά, τὰ μαρμαροχτισμένα, Ἐχουνε κόρη ν' ὄμορφη, κόρη ν' ἀρραβωνιάσουν, Πολλοὶ τοὺς τὴν γυρεύουνε, πολλοὶ τοὺς τὴν ρζητοῦνε » κτλ.

Ἀπ' ἐκεῖ πήγαμε ἴσ' ἐν' ἄλλο σπίτι, ἀλλ' ἡ νοικοκυρά, μιὰ γριόστριγγα, γνωστὴ γιά τὴν στριγγλοσύνη της καί στὰ περίχωρά μας ἀκόμα, μᾶς ἄρχισε μὲ τὰ παλιόλογα.

— Τὴν ξετραγουδοῦμε τὴν στρίγγλα ;

— Τὴν ξετραγουδοῦμε !

Κι' ἀρχίσαμε τὸ ξετραγουδήμα :

— « Στὴν τάβλα σου μαζεύτηκαν σαράντα καλιακούδια, Ἄλλα ἔτρωγαν, ἄλλα ἔπιναν κ' ἄλλα σέ κουστούλοῦσαν, Κι' ἄλλα πετοῦσαν πάνω σου τὰ μάτια νὰ σοῦ βγάλουν ».

Καί λέγοντας τὸ ξετραγουδήμα, δρομήσαμε γιά νὰ μὴ μᾶς πάρη μὲ τὲς πέτρες καί γιά νὰ μὴν ἀκοῦμε τὲς κατάρες της.

Ἀπ' ἐκεῖ πήγαμε σ' ἐν' ἄλλο σπίτι, ἀλλ' εἶταν κλειδωμανταλωμένο, γιὰτ' εἶχε νὰ πάγει ὅλοι ἔξω στ' ἀμπέλι καί στὰ σφαχτὰ, κ' ἀπ' ἐκεῖ στό διπλανὸ τὸ σπίτι, ὅπου ὁ νοικοκύρης, μόλις μᾶς εἶδε, μᾶς εἶπε :

— Φύγετε ! Φύγετε ! Δὲν ἔχω αὐγά γιά δόσιμο !

Εἶταν κ' αὐτὸς γνωρισμένος ὡς κακὸς τροπος ἀνθρώπος, κ' ἀποφασίσαιμε νὰ τὸν ξετραγουδήσωμε κ' αὐτὸν μὲ τὸ ἔμπιχτικό τραγούδι :

— « Τοῦ Κασιδιάρη τ' ἄλογο στὴ παλουριά δεμένο ».

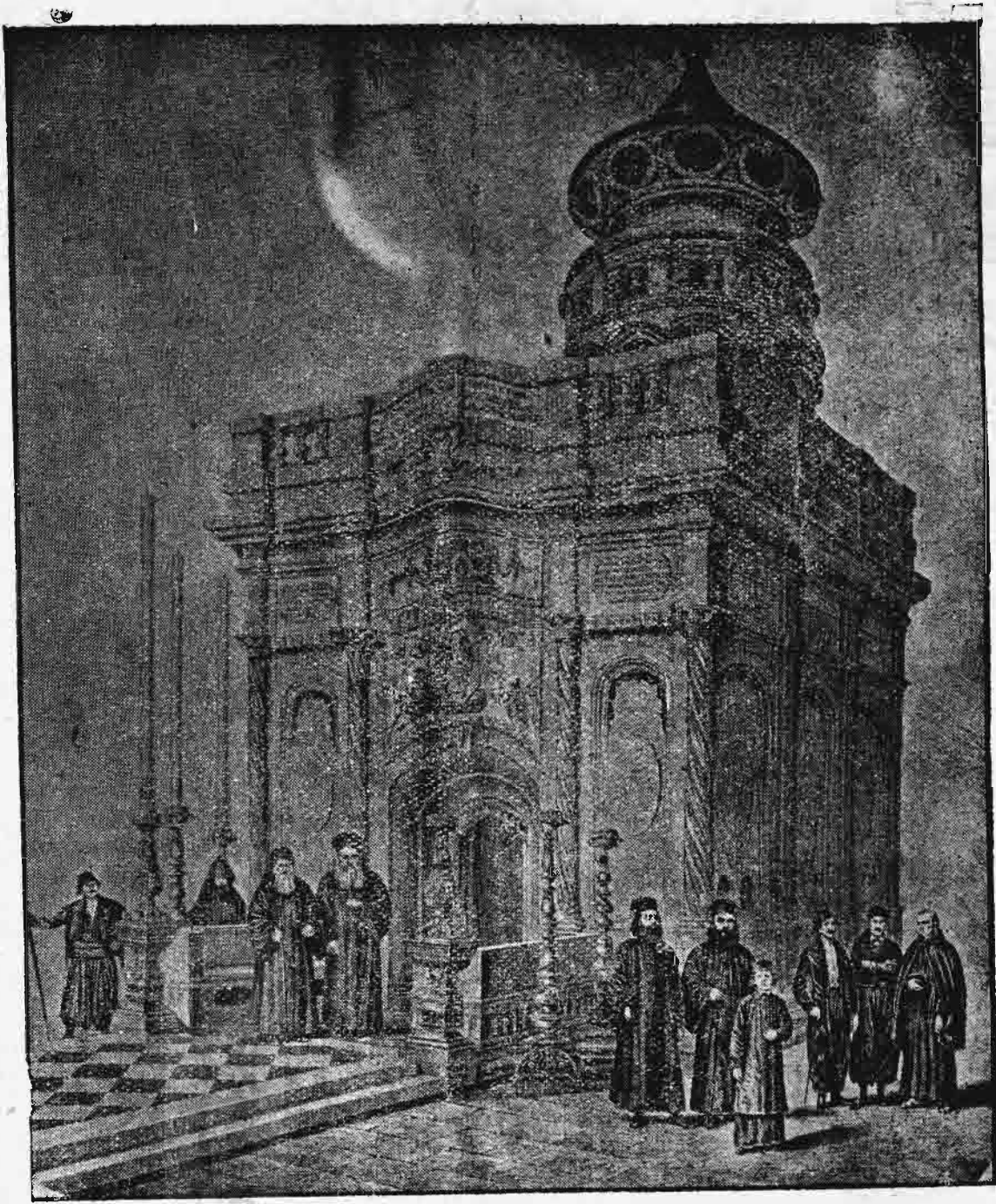
Ἀλλὰ δὲν προφτάσαμε νὰ ποῦμε ἕνα στίχο κ' ὁ κακὸς γέρος ἄρπαξε μιὰ φορτωτήρα καί γενήκαμε καπνὸς ἀπὸ προστά του.

Ἀπ' ἐκεῖ περάσαμε ἕνα πρὸς ἕνα ὅλα τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, καί κατασταλάξαμε στό δικό μου τὸ σπίτι, ποῦ τὸ εἶχαμε ἀφήσει σκόπιμα τελευταῖο γιὰτὶ ξέραμε ὅτι ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἀπολαβαίναμε τὰ πλεיותרά.

Στοὺς κρότους τῶν κουδουνιῶν καί τῶν κυπριῶν, ποῦ ἀκούστηκαν στήν ἐξώθυρα, πετάχτηκε ὁ Μούργκας μου, ἀλλ' ἅμα εἶδε ὅτι εἴμαστε ἔμεις, γύρισε πίσω καί κάθισε ἐκεῖ ποῦ κάθονταν. Ἡ μάννα μου, ὁ πατέρας μου, ἡ ἀδελφή μου, κατέβηκαν ὅλοι στήν αὐλή νὰ μᾶς ὑποδεχτοῦν.

— « Ντουγγ-ντουγγ-ντουγγ » τὰ κουδούνια, « γλάγγ-γλάγγ-γλάγγ » οἱ κύπροι.

— Καλῶς σᾶς ἤραμαν καί τοῦ χρόνου !

Ὁ Πανάγιος Τάφος.

— Καλῶς ὠρίσταν καί τοῦ χρόνου !
Ἀρχίσαμε τὰ τραγούδια :

— « Ἦρθε ὁ Λάζαρος, ἦρθαν τὰ βάρια
Ἦρθε κ' ὁ Χριστὸς στὴν Βηθανία . . . »

Ὅταν τελειώσαμε τὸ τραγούδι τοῦ Λαζάρου, ἡ μάννα μου εἶπε νὰ ποῦμε πρῶτα τὸ τραγούδι τοῦ Σπιτιοῦ, κ' ἀρχίσαμε :

— « Σ' αὐτὰ τὰ σπίτια τὰ ψηλά τὰ μαρμαροχτισμένα
Κακὸ ποτὲ νὰ μὴν 'κουστῆ καί πέτρα μὴν ραγίσῃ ».

Ὑστερα μᾶς εἶπαν νὰ ποῦμε τοῦ Ἀφεντὸς κ' ἀμέσως ἀρχίσαμε :

— « Ἀφέντη μου, στὴν τάβλα σου, χρυσὴ καντήλα φέγγει,
Φέγγει κ' ἐσένα, ἀφέντη μου, φέγγει καί τῆς κυρᾶς σου.
Κι' ἀπὸ τὰ παραθύρια σου φέγγει τῆς γειτονιάς σου
Ἐσένα πρέπει ἡ ἀφεντιά καί τὸ πολὺ καμάρι
Πέντε φορές ἀφέντινες καί πάλι ἀφέντης εἶσαι.
Ἐσένα πρόπουν τ' ἄοματα καί τὰ χρυσὰ τοιαπράξια,
Ἐσένα κ' ἄλογο καλὸ νὰ περπατᾶς καβάλλα,
Νὰ περπατᾶς νὰ χαίρσαι, νὰ χιλοκαμαρόνης
Τὴν ὄμορφή σου τὴν κυρὰ καί τ' ἀρχοντιὰ νὰ σοῦ ».

Ὁ πατέρας μου μᾶς παίνεσε, γιὰτὶ εἶχαμε μάθει καλὰ τὰ τραγούδια καί μᾶς εἶπε νὰ ποῦμε τῆς ἀδελφῆς μου, ποῦ εἶταν ἀρραβωνιασμένη καί τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ θὰ γένονταν ὁ γάμος της.

Ἡ ἀδελφή μου ἐντράπηκε καί μπῆκε μέσα, ἐνῶ ἔμεις ἀρχίσαμε τὸ τραγούδι :

— « Κάτω ἀπὸ μοσχοπηδιά, καί κάτω ἀπ' ἅγιο κλῆμα,
Κάθεται ἡ κόρη καί κεντᾶ τ' ἀγόρου τὸ μαντήλι . . .
Ἀρχόντισσα, τὴν κόρη σου τὴν μοσχοαναθρεμμένη,
Τὴν ἔλουζες, τὴν χτενίζες, σὺ σὺννεφο τὴν στέλλεις,
Κι' ἐσπάρραξε τὸ σὺννεφο κ' ἔλαμψε ἡ κόρη μέσα,
Κι' ὁ δόλιος ὁ πραγματευτὴς ἔπρε νὰ πεθάνῃ ».

Σήκω-σήκω, πραγματευτὴ, μὴν πέφτης νὰ πεθάνῃς
Γαμπρό μου θὰ σὲ κάνω ἐγώ, γαμπρό στὴν μοναχὴ μου,
Τὴν ὄμορφη, τὴν κόκκινη καί τὴν ξανθομαλλοῦσα,
Πῶχει τὸν ἥλιο πρόσωπο καί τὸ φεγγάρι σιτηθός,
Πῶχει καί τὸν ἀγγελιὸ νὰ δώῃ σου ἀρραβῶνα . . . »

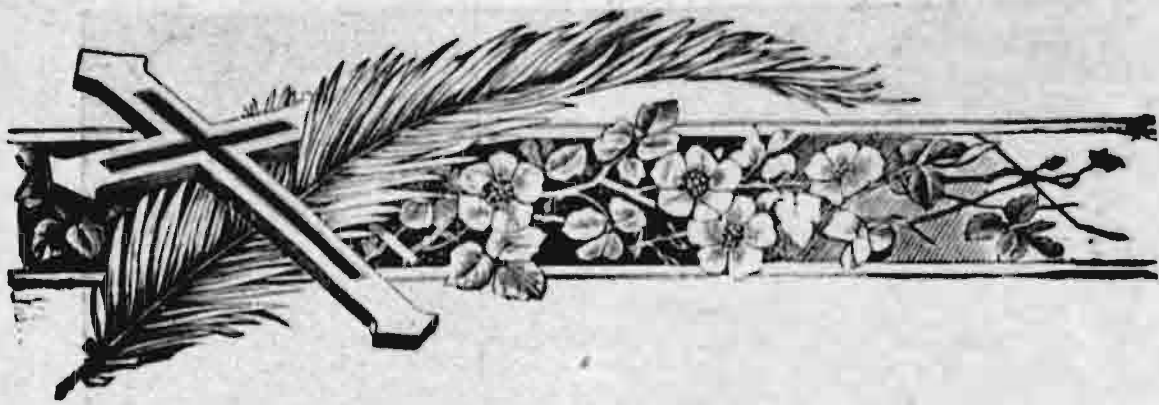
Τέλος ἡ μάννα μου μᾶς διάταξε νὰ ποῦμε καί τὸ δικό μου τὸ τραγούδι :

— « Ἀφέντη μου, τὸν γιοῦκα σου τὸν μοσχοαναθρεμμένο,
Τὸν ἔλουζε ἡ μαννούλα του, σὺν δάσκαλο τὸν σιτέλει,
Κι' ὁ δάσκαλος τὸν ἔκρουε μὲ μιὰ χρυσὴ βεργύλα.
Μάθε, παιδί μου, γράμματα μάθε τὰ πινακίδια,
Νὰ γένης κὺρ-γραμματικὸς, νὰ γένης κ' ἀναγνώστης,
Μάθε, παιδί μου, γράμματα, μάθε τὰ πινακίδια,
Καί μὴν κυτᾶς τὲς ὄμορφες, κ' οὐδὲ τὲς μαυρομμάτες » κτλ.

— Καί τοῦ Χροσοσοοῦνου !
Ἡ μάννα μου κ' ὁ πατέρας μου μᾶς φίλησαν καί τὰ τρία, μᾶς ἔδωσαν τοῦ καθ' ἑνὸς ἀπὸ ἕνα καλαθάκι μὲ κ' μιὰ δεκαριά αὐγά τὸ καθένα, μᾶς ἔδωκαν σταφίδες, σῦκα, μῆλα καί πορτοκάλια, κ' ἀπὸ ἕνα γρόσι ἀσημένιο καί μᾶς πῆραν στό δοξάτο, ὅπου μᾶς εἶχαν στρωμένο τραπέζι νὰ φάμε . . .

Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα αἰσθάνθηκα τὴν πρώτη μεγάλη μου χαρὰ, κ' ἂν πέρασαν ἀπὸ τότε σαράντα ἀκέρια χρόνια ἀπὸ πάνομου, μ' ὅλο τὸ βίος τους τὸ τρομερό, δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν σβύσουν, καί τὴν αἰσθάνομαι ἀκόμη ἀκέρια κάθε Σάββατο πρῶτὶ τοῦ Λαζάρου, ὅπως τὴν αἰσθάνθηκα τότε, κ' ἐπαναλαμβυίνω ἀκόμα μὲ παιδικὴ ἀφέλεια τὸν στίχον :

« Ἦρθ' ὁ Λάζαρος ! ἦρθαν τὰ βάρια ! »
Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Ο ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ

« Τετέλεσται ! »

Ποία φωνή τὰ π'ράτα τοῦ κόσμου διασιγίζει καὶ τοὺς αἰῶνας, κ' εἰς ἡμᾶς αὐτὴν τὴν ὥρα φθάνει κ' ἐμβαίνει στὴν καρδίαν μας ἀγία καὶ μεγὰ καὶ τὴν ψυχὴν μας συγκινεῖ καὶ δάκρυα εὐχὴς φέρει ; Ἐκείνου εἶνε ἡ φωνή, ποῦ ἔκαμε καὶ τόπον καὶ χρόνον καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἅπαντα τὸν κόσμον τὸν ὄρατὸν καὶ ἀόρατον· καὶ μόνον τὴν κακίαν δὲν ἔκαμε, δὲν ἔστρωξε καὶ τώρα πῆγε, πάσχει διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ τ' ἀνθρώπου!

Θεέ μου, δός μου δύναμιν, Θεέ μου, δός μου χάριν τ' ἄγια Πάθη Σου νὰ πῶ, τὴν θεϊαν Σου τὴν δοξαν ποῦ στὸν Σταυρὸν Σου ἔλαμψε σὸ σκοτὸς τῆς ἡμέρας καὶ στὸν σεισμὸν τὸν τρομερὸν, ποῦ σείσθη ὁ κόσμος καὶ μόνον τῶν δημίον Σου δὲν σείσθη ἡ καρδιά! Ἰδὸς ἔλατε μὲ εὐλάβειαν, μὲ συντριβὴν καρδίας ἑαυτὸν τὸν ἅγιον καιρὸν, ἕς αὐτὴν τὴν θεϊαν ὥραν, ἔλατε εἰς τὸν Γολγοθᾶ νὰ πάμε μὲ τὸν νοῦν μας νὰ ἰδοῦμ' ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν Θεὸν νὰ ἰδοῦμε μὲ τῆς ψυχῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ποὺ βλέπουν κ' ἐννοοῦνε μυστήρι' ἀκατάληπτα καὶ θαύματα μεγάλα!

Ἰδέτ' ἐκεῖ στὴν κερυφὴ τοῦ λόγιου, πόσον πλήθος! Τί σαρκασμοὶ! τί γέλωτες! τί ἐμπαιγμοὶ! τί ἔβρεις! Τί κάμουν; Ποῖον βλασφημοῦν καὶ ποῖον ὄνειδ' ζοῦν; Ἰδέτε τρεῖς εἰς τὸν σταυρὸν ἀφήσατε τοὺς δύο καὶ τὸν μεσαῖον τὸν γυμνὸν ἰδέτ' ἀγωνιῶντα! Ποῖαν κακίαν ἐπραξε καὶ κρέματ' ὡς κακοῦργος; Ἄς πλησιάσωμεν αὐτὸν νὰ μάθωμεν τίς εἶνε Ἀφήσατε τὰ μάτια τοῦ κόσμου τούτου βάρη, ποὺ ἐμποδίζουν τὴν ψυχὴν σὲ ἕψη ν' ἀναβαῖνῃ Εἶνε ἀνάγκη ἐψηλά ἐκεῖ νὰ ἀναβῶμεν ποῦνε σιημένος ὁ Σταυρὸς ὡς θρόνος τοῦ Κυρίου. Χριστιανοί, ἀνοίξατε τοὺς ὀφθαλμοὺς σας ὅλοι κ' ἰδέτε τὸν κρουάμενον. Ὅποια λάμψις θεῖα σὸ πρόσωπόν Του τὸ ὄρατὸν! Ἰεζύρετε τίς εἶνε; Κλίνατε ὅλοι γόνατα καὶ προσκυνήσατέ Τον! Θεέ μου, δὲν σ' ἐγγώρισαν, καὶ τὴν ἀκόμη πόσοι δὲν σ' ἐννοοῦν! Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς σκληροὺς ἀνθρώπους!

Τίνες οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ; Ἑβραῖοι καὶ Ῥωμαῖοι. Πρὸς τί ἡ τόση τῶν ὀργῆ; ἡ τόση τῶν μανία; Ποῖον κακὸν τοῖς ἔκαμε κ' ὀργίζονται τοσοῦτον καὶ τίποτε δὲ ἐννοοῦν, καὶ τίποτε δὲ βλέπουν, καὶ ὅλοι μεταβάλλονται εἰς ἀγρία θηρία; Πολλοὶ δὲν εἶνε ἐξ αὐτῶν ἀπὸ ἐκείνους ὅπου ὑπεργρασίας ἔλαβον ὑπὸ τοῦ Θεανθρώπου; Πολλοὶ δὲν ἐλυτρώθησαν ἀπὸ παντοίας νόσους καὶ δὲν ἐκήρυξαν Αὐτὸν Προφήτην καὶ Μεσσίαν, κ' ἀσθρόμητοι ἐζήτησαν νὰ κάμουν βασιλεῖα; Πολλοὶ δὲν ὑπεδέχθησαν Αὐτὸν μετὰ βαῶν καὶ κλάδων καὶ δὲν ἔψαλλον ἀκόμη πρὸ ὀλίγου τὸ «Ὡσαννά, Υἱὸς Δαβὶδ, εὐλογημένος ἔσῃ»; Καὶ τώρα; Τὸν περιγελοῦν, τὸν πτύουν, τὸν βρίζουν, ὁμογενεῖς, ἀλλογενεῖς, γνωστοὶ καὶ ἄγνωστοὶ Του, καὶ δύο μόνον στέκονται πλησίον Του καὶ κλαίουν, δύο καρδία ἅγια, δύο ψυχὰ μεγάλα. Ἡ μία εἶνε μήτηρ Του κ' ὁ ἄλλος μαθητὴς Του, κ' αὐτὴν ἕς ἐκείνον συνιστᾷ ὡς ἄλλην του Μητέρα... Ἄ κλαίουν κ' ἄλλοι! Ἄγαθαὶ καὶ συμπαθεῖς καρδία δὲν ἔλειψαν, δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸν κόσμον, ἀλλέως καὶ ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔλειπ' ἐκ τοῦ κόσμου! Εἶνε γυναῖκες συγγενεῖς καὶ φίλαι τοῦ Σωτήρος καὶ ἀνδρειώτεραι ἀνδρῶν στὸν Γολγοθᾶ θρηνοῦσι.

Μὴ κλαίτε, ἄγρια ψυχὰ! μὴ κλαίτε, μὴ θοιγήτε Ἡμεῖς, ἡμεῖς νὰ κλαύσωμεν, ἡμεῖς νὰ λυπηθῶμεν διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, μὲ δάκρυα ποῖάμ' νὰ κ' ὠμεν, νὰ πλύνωμεν τὴν ρυπαρὰν ψυχὴν μας ποῦ μᾶς τὴν ἰδοκεν ἄγγην ὁ Πλάστης καὶ Θεὸς μας κ' ἡμεῖς τὴν ἐμολύναμεν μὲ τὰς κακὰς μας πράξεις!..

Χριστέ μου, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ μεταξὺ κακούργων, ὡς πλάνος καὶ στασιαστής καὶ δόλιος καὶ ψεύστης! Σὺ, ἡ Αὐτοαλήθεια καὶ ἡ Δικαιοσύνη, ἡ Χάρις καὶ ἡ Ἀρετὴ καὶ ἡ Φιλανθρωπία, τὸ φῶς τοῦ κόσμου τὸ γλυκὺ καὶ ἡ παρηγορία! Πῶς εἶναι τὸντο δυνατὸν νὰ γίνεταί, Χριστέ μου! Ἐδῶ ἡ γλῶσσα σιωπᾶ κ' αὐτοῦ τοῦ φιλοσόφου, δι' αὐτὸ εἰς τὸ ἀπειρον δὲν δύναται νὰ φθάσῃ, καὶ μόνον ἡ καρδιά μας αἰσθάνεται καὶ κλαίει χωρὶς νὰ ἡμπερῆ νὰ πῆ ὅλο τὸ αἰσθητὴ της!

Ποῦ εἶναι οἱ Ἀπόστολοι, ποῦ εἶν' οἱ μαθηταὶ Σου, Οὐράνιε Διδάσκαλε, γλυκύτετε Χριστέ μου; Στὸ κήρυγμα τοὺς ἐστειλες ἁμαρτωλοὺς νὰ σώσουν, νὰ λατρεύσουν ἀσθενεῖς καὶ βασανιζομένους ψυχὰς νὰ φέρουν δυστυχεῖς εἰς τὸν Παράδεισόν Σου ἢ ἕς τοὺς πτωχοὺς τοὺς ἐστειλες ἐλεῆ νὰ μοιράσουν διὰ τὸ Πάσχα τοῦ Ἀρνου, τὸ Πάσχα τῶν ἀζύμων; Ἄ, ὄχι. Σ' ἐγ' ἀτέλειψαν οἱ πάντες ἕτ' ἐν Σταυρὸν Σου, τὰ πάντα λησμονήσαντες; τὰ πάντα ἀρηθνέντες! Τοιοῦτος εἶν' ὁ ἄνθρωπος ἀχάριστος, ἀγνώμων! Τὴν ἀρετὴν ὑπόσχεταί καὶ τὴν κακίαν πράττει! Τοιοῦτον τὸν κατέστησεν ἡ πρώτη ἁμαρτία, ἣτις καὶ ἔξωσεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Παραδείσου, ἀλλ' ἔρχετ' ἡ Μετάνοια καὶ τὸν ἐξαγιάζει. Naί, ὅλοι σ' ἐγκατέλειψαν, Χριστέ μου ἕς τὸν Σταυρὸν Σου.

Πλὴν Σὺ δὲν ἐγκατέλειψ' εἰς τὸ πλάσμα Σου, Θεέ μου, εἰς τὴν ἀπόλειαν αὐτοῦ καὶ τὸν ἀφανισμόν του, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ὡς ὁμοῖός μας ἦλθες, ὁ τοῦ Θεοῦ Μονογενοῦς Υἱὸς καὶ θεὸς Λόγος καὶ δι' ἡμᾶς εἰς τὸν Σταυρὸν μετὰ ληπτῶν ἀνέβης καὶ ἀπλωσες τὰς χεῖρας Σου ἐπάνω τὰς ἀχόρ'ιντους καὶ μέσα ἕς τὰς ἀγκάνας Σου παρέλαβες τὸν κόσμον, κ' ἐκείθεν πάντας ὁδηγεῖς εἰς τὴν ἀλήθειάν Σου καὶ τὴν ἁγίαν Σου ὁδόν, εἶδη, φυλάς καὶ γένη, ἀνθρώπων πάσης ἐποχῆς, παντὸς καιροῦ καὶ τόπου καὶ ἀγιάζεις τοὺς πιστοὺς δυνάμει τοῦ Σταυροῦ Σου. Ἡ θεῖα ἀγαθότης Σου παντοῦ κ' εἰς πάντας φθάνει, ἀρκεῖ μόνον ν' ἀκούσωμεν τὸν θεῖόν Σου τὸν Λόγον, καὶ νὰ φυλάξωμεν αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα Σου ὡς θησαυρὸν σφραγιστὸν εἰς ὅλην τὴν ζωὴν μας.

Σιγὴ, σιγὴ ν' ἀκούσωμεν! Ἐκ τοῦ Σταυροῦ διδάσκει μάθημα θεῖον ὁ Σωτὴρ εἰς ἅπαντα τὰ εἶδη. Ἀνοίξαι' ὅσα τῆς ψυχῆς... Ἀκούσατε... Θεέ μου! Ποία φωνὴ οὐράνιος! Ποία φωνὴ γλυκεία εἰσέρχεται ἐντὸς τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ τῆς καρδίας! Τίς ἤκουσέ ποτε φωνὴν ἄλλου πνὸς τοιαύτην; Ἄφες αὐτοῖς ὁ Πάτερ μου, ἄφες αὐτοῖς, διότι δὲν ἐννοοῦν τί πράττουσι. Τὴν ἐννοῖαν, Χριστέ μου, αὐτοῦ Σου τοῦ μαθήματος τὴν θεϊαν καὶ μεγαλήν, Σὺ βάλε ἕτ' ἐν τὴν καρδίαν μας, Σὺ βάλε ἕτ' ἐν τὴν ψυχὴν μας. Ὁ νοῦς μας εἶν' ἀδύνατος διὰ νὰ τὴν νοήσῃ καὶ ἡ καρδιά μας μικρὰ διὰ νὰ τὴν χωρέσῃ!

Αὐτὸ κανεῖς φιλόσοφος δὲν εἶπεν, οὔτ' ἐσκέφθη Ὁ Σταυρωθεὶς νὰ δέεται ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν του ἐν φ' ἡδύνατ' αὐθωρεῖ τοὺς πάντας ν' ἀπωλέσῃ! Ἄλλ' ὄχι, δὲν ἠθέλησας, Χριστέ μου, ἰδ' τοιοῦτον. Σὺ δὲν εἶς ἄνθρωπος κοινὸς νὰ φέρεσ' ἀνθρωπίνως, οὐδὲ τὰ ἴσα χορηγεῖς πρὸς τοὺς βασανιστὰς Σου. Ὅτι ἐδίδαξας προτοῦ, τὸ ἐφαρμόζεις τώρα. Οἱ λόγοι εἶναι προφῆεις Σου καὶ προφῆεις Σου οἱ λόγοι. Σὺ εἶς ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι λέγει: πρᾶττε. Λαοί, ἕς αὐτὸν πιστεύσατε καὶ πρόξεν' ὅτι λέγει, διὰ νὰ γίνετε καὶ σεῖς χρηστοί, καθῶς Ἐκεῖνος, καὶ ἄγγελοι ἐπίγειοι καὶ οὐρανοῦ πολιταί.

Ἰδέτε τοὺς τυράννους Του, ἰδέτε τοὺς δημίους. Ἄψω! φωνάζει καὶ χορὴν τῶν δίδουσι καὶ ὄξον μετὰ ἄγρων σαρκασμῶν καὶ ἐμπαιγμῶν βαρβάρως. Κακοὶ αὐτοὶ μέχρι Σταυροῦ, κακοὶ μέχρι θανάτου! Ἡμερος, ἄκακος Αὐτός, εὐπλαγχνος, ἐλεήμων!

Φρικώδης πάλη γίνεται ἕς αὐτὴν τὴν θεϊαν ὥραν κ' ὁ κόσμος ὅλος κρίνεται καὶ ὁ Κριτὴς τοῦ κόσμου. Ἡ φῶς ὅλη θλίβεται καὶ κρύπτεται εἰς σκοτὸς. Κλαίουν τὰ ἄνθη σήμερον, κ' ὁ ζέφυρος στεναζῶν φέρει τὴν εὐωδίαν τῶν ἕς τὸν Γολγοθᾶ ἐπάνω κ' ἐκεῖθεν διαδίδεται ἕς ὅλην τὴν οἰκουμένην ὡς προσερχῆς θυμίαμα καὶ ὄρωμα λατρείας.

Ἄγιος καὶ τρισάγιος, Χριστέ μου, ὁ Σταυρὸς Σου. Ἄγιος καὶ ὁ Γολγοθᾶς ὅπου Αὐτὸς ἐσέθη. Τι δὲν ἠγίασ' ὁ Σταυρὸς; Καὶ τί δὲν ἀγιάζει; Τίς ἐσταυρώθη ἐπ' αὐτοῦ; Ὁ Ποιητὴς τοῦ κόσμου!

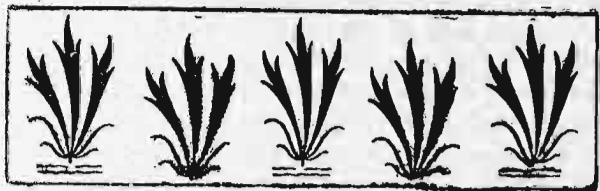
Ἰδέτε τὸν Διδάσκαλον, τὴν Ἄγιον ἰδέτε! Παράδειγμα ὑπομονῆς καὶ πρότυπον ἀγίας. Παράδειγμα ἀγαθότητος καὶ θεῖας εὐπλαγχνίας. Παράδειγμα; Ὁχι. Αὐτός, Αὐτός εἶναι τὰ πάντα καὶ ἀγαθότης κ' ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸς καὶ χάρις! Αὐτοὶ ἐμπαιζοῦν, βλασφημοῦν, κακολογοῦν, ὑβρίζουν! Αὐτὸς τὰ πάντα δέχεται, τὰ πάντα ὑπομένει, καὶ ἐλεεῖ καὶ συγχωρεῖ ἀπὸ καρδίας πάντας, καὶ μὲ τὸ Αἷμα του αὐτὸ τὸ ἄκρατον καὶ θεῖον, σφραγίζει τὴν αἰώνιον Αὐτοῦ διδασκαλίαν καὶ σώζει τοὺς πιστεύοντας ἕς τὸ θεῖον κήρυγμα Του.

Τετέλεσται! Τῶν προφητῶν πληροῦνται ἀπροορήσεις καὶ φαίνεται ἡ ἀλήθεια κ' ὁ θεῖος λόγος λάμπει. Τετέλεσται! Ὁλόκληρος ἐγκλείεται σοφία εἰς μίαν λέξιν, τοῦ Θεοῦ διδασκασα τὸ βάθος τῆς εὐπλαγχνίας, κ' ἐν ταυτῷ τ' ἀνθρώπου τὴν κακίαν.

Τετέλεσται! Ὁ Ἰησοῦς τὴν κεφαλὴν Του κλίνει καὶ... Ὑψιστε, ποῖος σαῖσμός τὸν κόσμον σιναταράσει! Τί ταραχὴ! τί θόρυβος! τί τρόμος! ποῖα ζάλη! Νὰ φύγωμεν! Ἄς φύγωμεν! Πλὴν ποῦ, ποῦ νὰ κρυ-

[φθῶμεν; Στὴν γῆν ἢ τὴν γῆν ταράσσεται! Στὸν οὐρανόν; Ἐκεῖνος καὶ εἰς τὸν Ἄδην ὁ Αὐτὸς Θεός, ὁ Παντοκράτωρ! Εἰς τὸν Σταυρὸν προσπέσατε ἕς τὸν Γολγοθᾶ σωθῆτε! Εἶναι ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ ἀσώλευτος, ἔδρανος. Τοῦ Ἰησοῦ φιλῆσατε τοὺς πληγωμένους πόδας, καὶ κλαύσατε, καὶ κλαύσατε εἰς τὰ φρικτὰ Του πάθη μετὰ τῆς σειομένης γῆς καὶ τοῦ θρηνοῦντος κόσμου!

Θεέ μου, ἡ κακία μας ποῦ ἐφθασε! ποῦ φθάνει! Ἄλλὰ κ' ἡ εὐπλαγχνία Σου ποῦ φθάνει ἡ μεγάλη! Εἰς τὸν Σταυρὸν Σου φαίνονται γραμμὲναι καὶ τὰ δύο Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαῖστὶ καὶ μόνον τυφλοὶ καὶ σκληροτράχηλοι δὲν ἐννοοῦν, δὲν βλέπουν! Εἰς τὸν Σταυρὸν Σὲ ἔφερον οἱ ἄνθρωποι ἄγριως εἰς τὸν Σταυρὸν πλὴν μετὰ Σοῦ ἐφάνη καὶ ἡ Χάρις, καὶ ἔλαμψε κ' ἐφώτισε τὴν οἰκουμένην ὅλην, κ' ἐνίκησε τὸν Σατανᾶν, κ' ἐνίκησε τὸν κόσμον καὶ ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, κ' ἐσμφιλίωσεν αὐτὸν μετὰ τοῦ Πλαστοουργοῦ του. Θεέ μου, πόσον ἀγαθὸς καὶ ἐλεήμων εἶσαι! Σὺμβολον εἶναι ὁ Σταυρὸς τοῦ θεῖου Σου ἐλέους, τῆς Παντοδυναμίας Σου καὶ Ἀγαθότητός Σου! Χαρὰ εἰς ἐκείνην τὴν ψυχὴν, ποῦ ἕς τὸν Σταυρὸν Σου [κλαίει καὶ ἔχει σύντροφον Αὐτὸν καὶ ὁδηγὸν εἰς ὅλα!

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΤΕΙΝΟΙ

Εἰς αὐτὰς τὰς ἡμέρας τῶν ἱερῶν ἔξομολογήσεων ἀναγκάζομαι, φίλτατέ μοι κ. Ἀριστόβουλε, νὰ σοῦ ἔξομολογηθῶ ὡς καλὸς χριστιανός, ὅτι ἡ ἐκ μέρους σου ἀπαίτησις τῆς συνεργασίας μου εἰς τὸ « Ἄσ' Ὀλα », ἐνεσκήψε κατ' ἐμοῦ εἰς περίοδον πλήρους διαζυγίου μου ἀπὸ τὴν σοβαρὰν σκέψιν καὶ ἐργασίαν.

Ἐισερχόμεθα εἰς τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα τῶν φρικτῶν παθῶν τοῦ Σωτήρος μας. Οἱ κληρικοί μας ἐσκυθρώπασαν περισσότερο καὶ μετέβαλον ἐπὶ τὸ κατανυκτικώτερον τὸ ἀγέρωχον ἦθος των. Αἱ γυναῖκες συντρέχουν πολυπληθῆς περὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας, ἐλαττώνουν, οὐχὶ ἐπὶ τὸ πένθιμώτερον, τὰς τουαλέττας των καὶ ἐπιδεικνύουν ποικιλοτρόπως τὴν περισσεύουσαν εὐλάβειάν των. Οἱ ἐπίτροποι τῶν ἱερῶν ναῶν, πλὴν τῶν τακτικῶν, περιφέρουν καὶ δύο-τρεῖς δίσκους ἐπὶ πλέον, διὰ τὸ αἰδέσιμον τῶν ἡμερῶν, οἱ δὲ ἅγιοι ἐφημέριοι, ἄγρυπνοι διαρκῶς καὶ ἀεικίνητοι, ἀναρριπίζουσιν πυρετωδέστερον τὸ πῦρ τῶν δεήσεών των ὑπὲρ σωτηρίας τῶν ἁμαρτωλῶν ψυχῶν μας, χωρὶς ποσῶς ἐν τῇ φλεγμονῇ των αὐτῇ νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην τοῦ ξεφύρου τῆς εὐδρόσου ἀφιλαργυρίας. Τέλος πάντων διανύομεν πένθος θρησκευτικὸν καὶ ἐπίτασιν εὐσεβείας καὶ ἀκριβῶς ἀπορῶ διατὶ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς κατανύξεως καὶ τῆς κιτηφείας τὸ πνεῦμά μου καὶ τὴν ψυχὴν μου θωπεύει ὁ γέλωσ καὶ ἡ φαιδρότης. Ὁ Βολταῖρος ἔλεγεν, οἱ ὁσάκις ἀνεγίνωσκε βιβλικὰ κείμενα ἢ συναξάρια ἁγίων, ποικίλαι ἀσεβεῖς ἰδέαι ἐγεννῶντο εἰς τὴν ψυχὴν του, ἀπ' ἐναντίας δὲ ὁσάκις διεξήρχετο τὸν Λουκιανὸν ἢ κανένα ἄλλον βέβηλον συγγραφέα, ἐγίνετο εὐσεβέστερος καὶ θρησκευτικώτερος. Ἄλλ' ἐγὼ οὔτε εἶμαι, οὔτε ὑπῆρξά ποτε βολταιριστής, ὥστε νὰ διασώζω, ὅπως οἱ παθόντες; ποτὲ ἀπὸ τύφον, θλιβερά ἴχνη παλαιᾶς ἀσθενείας μου.

Σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν μ' εὐχαριστεῖ διόλου αὐτὴ ἡ ψυχολογικὴ μου κατάστασις καὶ φοβοῦμαι μήπως αὐξάνει καὶ αὐτὴ τὸ κεφάλαιον τῶν τόσων ἄλλων ἁμαρτιῶν μου, ἂν καὶ εὐρίσκω κάποιαν παρηγορίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μας: « Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις... »

Μὴ νομίσης ὅμως ὅτι τὸ πνεῦμά μου δὲν ἀπασχολεῖται παντάπασιν μὲ τὰς τόσας τραγικὰς σελίδας τῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας, μὲ τὰς ὁποίας ἐκλείσθη τὸ ἐπὶ γῆς στάδιον τοῦ Θεανθρώπου. Πάντοτε μὲ συνεκίνησαν, πάντοτε μ' ἐνειδουσίασαν καὶ με συνήρπασαν, διότι ἀποτελοῦν τὸ κορύφωμα τοῦ μεγαλειότερου ἐν τῇ ἱστορίᾳ κοινωνικοῦ δράματος, τοῦ ὁποίου τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα βλέπομεν εἰς τὰς τόσας ἀνθρωπιστικὰς καὶ ἐκπολιτιστικὰς ἐκφάνσεις

τῆς ἐποχῆς μας. Ἀλλὰ μέσα εἰς τὰ ῥίγη, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐπροξένησεν ἡ ἐντρούφησι; εἰς τὴν ὑπέροχον καὶ ἀφθαστον αὐτὴν τραγωδίαν, μέσα εἰς τὴν βαρεῖαν καὶ πολύμορφον φιλοσοφίαν ἐπὶ τῶν χαρακτήρων τῆς, τῶν φρικαστικῶν σκηνῶν, τῶν ἰδεῶν καὶ θεωριῶν τῆς, οὐχὶ ἅπαξ τὸ πνεῦμά μου προσήραξε καὶ εἰς μερικὰ εὐτράπελα κατὰ τὸ φαίνόμενον ἐπεισόδια τῆς εὐαγγελικῆς διηγήσεως, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνῶμην, ἦσαν ἀξία κάπως περισσοτέρως προσοχῆς καὶ ἐκτιμήσεως. Ἐξ αὐτῶν δὲν μοῦ κάμνει τόσην ἐντύπωσιν ἢ διαγωγὴν τοῦ νεοσῦ ἐκείνου τοῦ Χριστοῦ μαθητοῦ, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὴν ἐπέλασιν τοῦ Ἰούδα καὶ τῆς σπειρίας εἰς τὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆς, ἐτράπη εἰς ἀτακτον φυγὴν, ρίψας καὶ τὴν μόνην σινδόνα, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε τυλιγμένον τὸ γυμνόν του σῶμα, καὶ ὁ ὁποῖος διηγεῖται ὁ ἴδιος τὴν προᾶξιν του χωρὶς νὰ ἐντραπῆ. Ἰδιάζουσιν ἐντύπωσιν μοῦ ἐμποιοεῖ ἡ σκηνὴ τῆς θλιβερᾶς ἀρνήσεως τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου. Εἰς τὴν σκηνὴν αὐτὴν, ἀναξία προσοχῆς καὶ ἀξία πάσης περιφρονήσεως εἶνε ἡ ὑπῆρέτρια τοῦ Καϊάφα. Πρὸς τί ἀνεκατεύετο, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ νυκτός, μετόσους ἐκεῖ ἄνδρας, γνωστοὺς καὶ ἀγνωστοὺς καὶ εἰς τόσον σοβαρὰ καὶ κρίσιμα γεγονότα; Ἐνόμισεν ὅτι θὰ πωλήσῃ ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν κύριόν της καὶ ὅτι με τοῦτο θὰ διέψευδε μαζὶ μὲ τὰς κυρίας τῆς ἐποχῆς μας — δὲν γνωρίζω τί φρονοῦν οἱ κύριοι — τοὺς νεωτέρους Ἰταλούς, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάνθησαν ὅτι il servo e nemico salario;

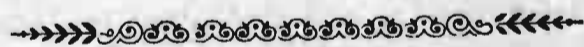
Καὶ εἶνε μὲν ἀγνωστον ἂν ἡ σουφραζέττα ἐκείνη ὑπῆρέτρια ἐγνώριζε τὴν νεωτέραν γλώσσαν καὶ τὴν παροιμίαν τῶν Ἰταλῶν πρὸ τοῦ Δάντε καὶ τοῦ Πετράρχα, βέβαιον ὅμως εἶνε, ὅτι τὸ γένος τῶν ὑπηρετῶν ἂν δὲν εἶνε ἐχθρὸς ἔμμισθος, εἶνε ἀγροῖκον καὶ ἀνάγωγον καὶ ἀφιλάνθρωπον. Ἀπόδειξις οὖν, ἐνῶ ἀποδιώκουν ἀσπλάγχχνος τοὺς ἀθλίους ἐπαίτας, χωρὶς νὰ τοὺς δώσουν τίποτε ἀπὸ τὰ ἐλεεινὰ περισσεύματα τῆς κουζίνας, φυλάττουσιν ἐπιμελῶς καὶ δίδουν τὰς καλλιτέρας μερίδας, κλεπτομένας ἀπὸ τὸ φαγητὸν τῶν κυριῶν των, εἰς μερικὸς ἄλλους ποθητοὺς τρισυθλίους, ἐπιφοιτῶντας ὑπὸ τὸν σκοτεινὸν πέπλον τῆς νυκτός εἰς τὰ χθαμαλὰ παράθυρα τῶν οἰκιακῶν μαγειρείων. Ἄλλως πρὸς τί νὰ κατηγορήσῃ εἰς τὸ φρουάσσον ἐκεῖνο περιβάλλον τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος οὐδὲ κἂν τὴν ἠγγισε; Δὲν ἔπρεπεν, ὡς γυνή, καὶ μάλιστα ὑπῆρέτρια, νὰ δειχθῆ ἠφιλάνθρωπος καὶ πονετικὴ πρὸς τοὺς ἀθώους ἐκείνους ἀνθρώπους, μιμουμένη κατὰ τὰ αἰσθητάτα τὴν συμπολιτιδὰ της Βερονίκην, ἡ ὁποία, ἂν καὶ καταγομένη ἀπὸ τὴν φιδωφωλεὰν τῶν Ἡρωδῶν, συνελάθησεν ἀπροκαλύπτως τὸν ἀναξιοπαθοῦντα Ναζαρητὸν;

Καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος εἶχε, φαίνεται, τὴν χειροτέραν ἰδέαν περὶ τῶν ὑπηρετριῶν διὰ τοῦτο οὐδὲ τὴν παραμικρὰν τύψιν συνειδότος ἠσθάνθη ἀναιρῶν ἐνόρκως ὡς ἄκυρον καὶ ψευδῆ τὴν καταγγελίαν τῆς δούλης τοῦ Καϊάφα, παρ' ὅλην τὴν ἐπιμονὴν της εἰς ὅ,τι κατέδιδε, διὰ ν' ἀποδειχθῆ ὅτι αἱ καταθέσεις καὶ οἱ λόγοι τῶν ὑπηρετριῶν οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν συνείδησιν. Ἡ φωνὴ τοῦ πετεινοῦ ἔσχε μεγαλειότεραν ἀπήχησιν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Πέτρου καὶ ὅ,τι δὲν κατάρθωσε μία ὑπῆρέτρια, τὸ κατάρθωσε ἕνας πετεινός. Αὐτὸς ἔκραξε χωρὶς πάθος, χωρὶς

ἐνόχον ὑστερολογισμόν, χωρὶς προσδοκίαν ἐπαίνου ἢ ἀμοιβῆς; ἔκραξεν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Πέτρου ὡς κατηγορὸς αὐτοῦ πρὸς τοὺς αἰθέρας καὶ οὐχὶ πρὸς τοὺς ἔμπαθεῖς καὶ ἀδίκους κριτὰς τῆς γῆς καὶ τοῦ ὑπέδειξεν ὀλόκληρον τὸ μέγεθος τοῦ φοβεροῦ ἐγκλήματος τῆς ἀρνήσεως τοῦ Διδασκάλου του. Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐταρίζον τὰς γλαῦκας, ἀλλὰ θὰ ἤξιζεν ἀπείρως περισσότερον ἂν ἐταριχεύετο ὁ ἀξιολιμνημόνευτος ἐκεῖνος ἀλεπτρουῶν, ὁ ὁποῖος οὐδεὶς γνωρίζει ἂν ἐτελεύτησεν εἰς εὐτυχῆ θορνιδῶνα, ἢ ἂν ἠψφρανεν ἀδηφάγον φορτιστικὸν λάρυγγα. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ἀπὸ τὸ εὐαγγελικὸν αὐτὸ ἐπεισόδιον συνέλαβα μεγάλην ἐκτίμησιν πρὸς τοὺς πετεινοὺς καὶ πρέπει ὅλοι νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ χρησιμότης των καὶ ἡ ἀποστολὴ των εἶνε πολλάκις ἠθικὴ καὶ σπουδαιοτάτη. Βεβαίως οἱ πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῶν ὠρολογίων ἀνθρώποι τὸν ἐξετίμων μόνον ὡς μεσονύκτιον κρῖατην ἢ ὡς προάγγελον τῆς αὐγῆς. Σήμερον ἀκόμη θεωρεῖται ὡς ἀλάνθαστος μάντις τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἂν καὶ ποίας ἀρετὰς του ἐξυμνεῖ ὁ Βυρφῶν, οὔτε μ' ἐνδιαφέρει ἂν τὸν ἀνύψωσεν εἰς λυρικώτατον ποιητὴν ὁ Ροστάν, ἐκδικούμενος τοὺς ἀρχαίους Σπαρτιάτας, οἱ ὁποῖοι τὸν μετεχειρίζοντο βαναύσως ὡς στόχον εἰς τὴν τοξικὴν των. Γνωρίζω μόνον, ὅτι σήμερον ἀποτελεῖ τὸ ἔμβλημα τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ ὅτι ἂν ἔλειπον οἱ πετεινοί, ὄχι μόνον θὰ ἐτρούγαμεν αὐτὰ ἄσπορα, χωρὶς καμμίαν ἐλπίδα διαιωνίσεως τοῦ περωτοῦ γένους τῶν θορνιδῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐγκληματικὰ συνειδήσεις, τέλεον κωφεύουσαι πρὸς τὴν ἐπίπλαστον καὶ ἀνίσχυρον ἠθικολογίαν τῶν ἀπτέρων Chanteclers, δὲν θ' ἀφωπνίζοντο εἰς αὐτογνωσίαν καὶ ἀληθινὴν ἠθικὴν μεταμόρφωσιν.

Τὸ γλυκὺ καὶ ἀπέριπτον λάλημα τοῦ πετεινοῦ βροντοβολεῖ πολλάκις τὸν σωτήριον ἔλεγχον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἐνόχου.

Π. ΛΟΥΒΑΡΗΣ

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΤΑ ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΙΑ;

Θέλετε νὰ ἀποκτήσετε παιδιὰ εὐμορφα; Ἐπιθυμεῖτε νὰ μάθετε πῶς πρέπει νὰ μεταλάωνετε τὰ παιδιὰ σας διὰ νὰ γίνουν ὠραῖα, ὑγιῆ καὶ εὐρωστα;

Ὅνειροπολεῖτε μίαν ἑλληνικὴν γενεὰν ὠραίαν καὶ ἀκμσίαν;

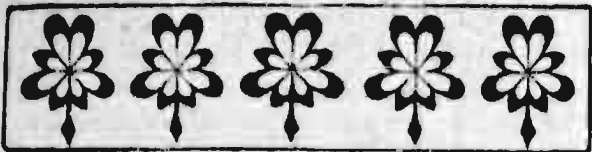
Ἀναγνώσατε τὸ πολύκροτον ἔργον τοῦ ἱατροῦ κ. Μ. Μωϊσείδου, ὃπερ ἐξεδόθη εἰς κομψὸν τεῦχος ἐκ 50 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἡ καλλιπαιδία ἄλλοτε καὶ σήμερον ».

Οὐδέποτε ἐγράφη εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἔργον ὠραιότερον, γοητευτικώτερον καὶ κοινωνικώτερον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Τὸ ὠραῖον ἐν τῇ φύσει. — Ἡ αἰσθητικὴ τοῦ παιδὸς ἀγωγή. — Ἡ ἀναζητήσις τοῦ ὠραίου ὑπὸ τῶν Ἀλχημιστῶν κατὰ τὸν μεσαῖωνα — Ἡ καλλιπαιδία πρὸ τῆς συλλήψεως, κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην καὶ μετὰ τὸν τοκετόν. — Ὁ γάμος. — Ἡ μητρότης. — Ἡ καλλονὴ τῆς συγχρόνου Ἑλληνίδος. — Ἡ Ἑλληνὶς ἐν τῇ σχολῇ κτλ. κτλ. κτλ.

Ὁ ἀποστέλλων γραμματόσημα ταχυδρομικὰ 3 1/2 γροσίων εἰς τὸν συγγραφέα (M^r le Dr Moïssidès — Péra, 6, rue Hadji-Ahmed, Cons/ple), θὰ λάβῃ τὸ τεῦχος ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΟΥ

ΓΝΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΤΟΙΣ ΠΙΣΤΟΙΣ

Αίαν επικαίρω; σήμερον, ὅτε ὀλίγοι χωρίζουσιν ἡμᾶς: ἡμέραι ἄπο τῆς ἐνάρξεως τῆς τοῦ ἁγίου Μύρου κατασκευῆς (19 Μαρτίου), ἐξετύπωνεν ὁ Μ. χαρτοφύλαξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Μανουήλ Ἰω. Γεδεών ἴδιον βιβλίον «Περὶ ἁγίου Μύρου». Χάριν τῶν ἀναγνώστων τῆς ἡμετέρας Ἐπιθεωρήσεως, παραθέτομεν ἀποσπάσματα τινὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, ἀφιερωθέντος εἰς τὴν Α. Θ. Π. τὸν πατριάρχην Ἰωακείμ τὸν Γ', καθὼς μόνον αὐτὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν πατριαρχῶν ἀξιωθέντα νὰ εὐλογῆσῃ τρεῖς φορὰς ἅγιον Μύρον. Τὰ ἀποσπάσματα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς, ἀποτελοῦντα μόνον τὸ ἐν εἰκοστὸν τοῦ βιβλίου.

Ἡ χρῆσις τοῦ ἁγίου Μύρου ἦν ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων κοινὴ τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ. Ναι μὲν ὁ ἀείμνηστος Πλάτων ὁ μητροπολίτης Μόσχας ἐν τῇ γνωστῇ «Κατηχήσει» γράφει ὅτι «κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Τερτυλλιανοῦ, ἦγον εἰς τὰς ἀρχαίς τοῦ τρίτου αἰῶνος, ἦτον ἤδη ἐν χρῆσει τὸ χρίσμα (ὁμοῦ ὁμοῦ μετὰ τῶν χειρῶν τὴν ἐπίθεσιν)», ἀλλ' ἡμεῖς λεπτομερέστερον ἐδιδάχθημεν ὅτι, ἀμέσως μετὰ τοὺς ἱεροὺς ἀποστόλους, καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτῶν, ἡ χειροθεσία ἦν ἠνωμένη μετὰ τινος χρίσεως γινομένης δι' ἐλαίου καθηγιασμένου. Ἐντεῦθεν, ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος καλεῖται χρίσμα, ὡς παρὰ Ἰωάννη ἀναγινώσκωμεν ἐν Α' Ἐπιστολῇ καθολικῇ (β', 20, 27) «καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου» (Πνεύματος). . . . καὶ «ὑμεῖς τὸ χρίσμα, ὃ ἐλάβετε, ἐν ὑμῖν μένει» οὕτω δὲ καὶ παρὰ Παύλου ἐν Ἐπιστολῇ Β' πρὸς κορινθίους (α', 21, 22) γράφεται «θεὸς ὁ χρίσας ὑμᾶς ὁ καὶ σφραγισάμενος ὑμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν». Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ἐπιβάλλει ἵνα χρίωνται οἱ βαπτιζόμενοι, ἵνα οὕτω καὶ ἁγιασθῶσιν, ἤδη κεκαθαρμένοι.

Δι' ἁγίου Μύρου χρίονται σήμερον ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας οἱ ἀπὸ Ἐκκλησιῶν ἑτεροδόξων προσερχόμενοι, ὅσοι ἐβαπτίσθησαν διὰ τριῶν καταδύσεων καὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Δι' ἁγίου Μύρου χρίει καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡ Ἐκκλησία, ἀκολουθοῦσα συνηθείᾳ παναρχαίᾳ. Αναφέρεται παρὰ τοῖς ἐν τῷ νόμῳ μύρον, ἢ ἔλαιον, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ θεόπλου Μαυσῆος ἐκ διαφόρων ἀρωματικῶν ὑλῶν, ἀπὸ θεοῦ προστάγματος, ἀλλ' οὐ δι' ἱεροτελεστίας πεποιημένον ἐχρίετο δὲ δι' αὐτοῦ καὶ ἡ σκηνὴ πᾶσα καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ οἱ ἱερεῖς, πρὸς τὸ ἱερατεῦσθαι, ὕστερον οἱ προφήται καὶ οἱ βασιλεῖς. Ἐντεῦθεν ἡ συνηθεσία τῆς χρίσεως τῶν πιστῶν ἡμῶν αὐτοκρατόρων ἐντεῦθεν ἡ χρῆσις τῶν κίωνων τῶν ναῶν ὅτε τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια αὐτῶν.

Παρερμηνεῖαι τινες εἰσεχώρησαν κατὰ καιροῦς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ἁγίου Μύρου, τίς οἶδε πόθεν ἔλκουσαι τὴν καταγωγὴν, ἴσως δὲ ἐκ παλαιᾶς θεωρίας καὶ διδασκαλίας ὅτι, ἡ δι' ἁγίου Μύρου χρῆσις ἐξαλείφει τὰ ἁμάρτηματα.

Παρερμηνεῖαι τῆς διδασκαλίας ταύτης ἐγένετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἥτις ἔχρειε διὰ τοῦ ἁγίου Μύρου, μέχρι λήξεως τῆς ΙΒ' ἐκα-

1. Ἡ συνηθεσία τῆς Ἐκκλησίας ἵνα χρῆσθαι διὰ τοῦ ἁγίου Μύρου ταῦ εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν προσερχομένους ἀπὸ ξένων Ἐκκλησιῶν ὑψίστατο κατὰ καιροῦς ἐρμηνείας διαφόρους, καθόσον ἐξελαμβάνετο ἔγκυρον τὸ βάπτισμα ταύτης ἢ ἐκεῖνης τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κ. Μ. Γεδεών ἐξετάζει διὰ μακρῶν τὸ θέμα τοῦτο, τὸ ὅποσον δύναται νὰ μελετήσῃ τις ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

τονταετηρίδος, τὰ σώματα τὰ νεκρὰ τῶν ἀποθνήσκοντων ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων, ὅτε Μάρκος ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἐρωτήσας τὸν Ἀντιοχείας Θεόδωρον τὸν Βαλαμῶνα εἰ ἀποκριματίζον ἐστὶ τοῦτο, ἤκουσεν ὅτι οἱ χρίοντες τοὺς ἀποθνήσκοντας ἀρχιερεῖς εἰσὶν ἄξιοι μεγάλης κολλήσεως. Ταῦτα παρερμηνεῖται συνηθῶν ἐτέρων ἐγένοντο ἐνιαχοῦ κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ Βαλαμῶνος, ἢν ἐκ σποδὸς σηματοῖται ἀναγινώσκων τὸν ΙΓ' κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου. «ἔπιτετο πρὸ τῆς Συνόδου ταύτης παρὰ τισὶ μελετιδῶν τῶν θείων ἁγιασμάτων τῶν σώμασι νεκροῖς». Ἐν ἐτέραις Ἐκκλησίαις ἐνεχείριζον, μέχρι τῆς ΙΓ' ἐκατονταετηρίδος, εἰς τὰ νεκρὰ σώματα τῶν ἐνταφιαζομένων ἀρχιερέων ἅγιον ἄρτον.

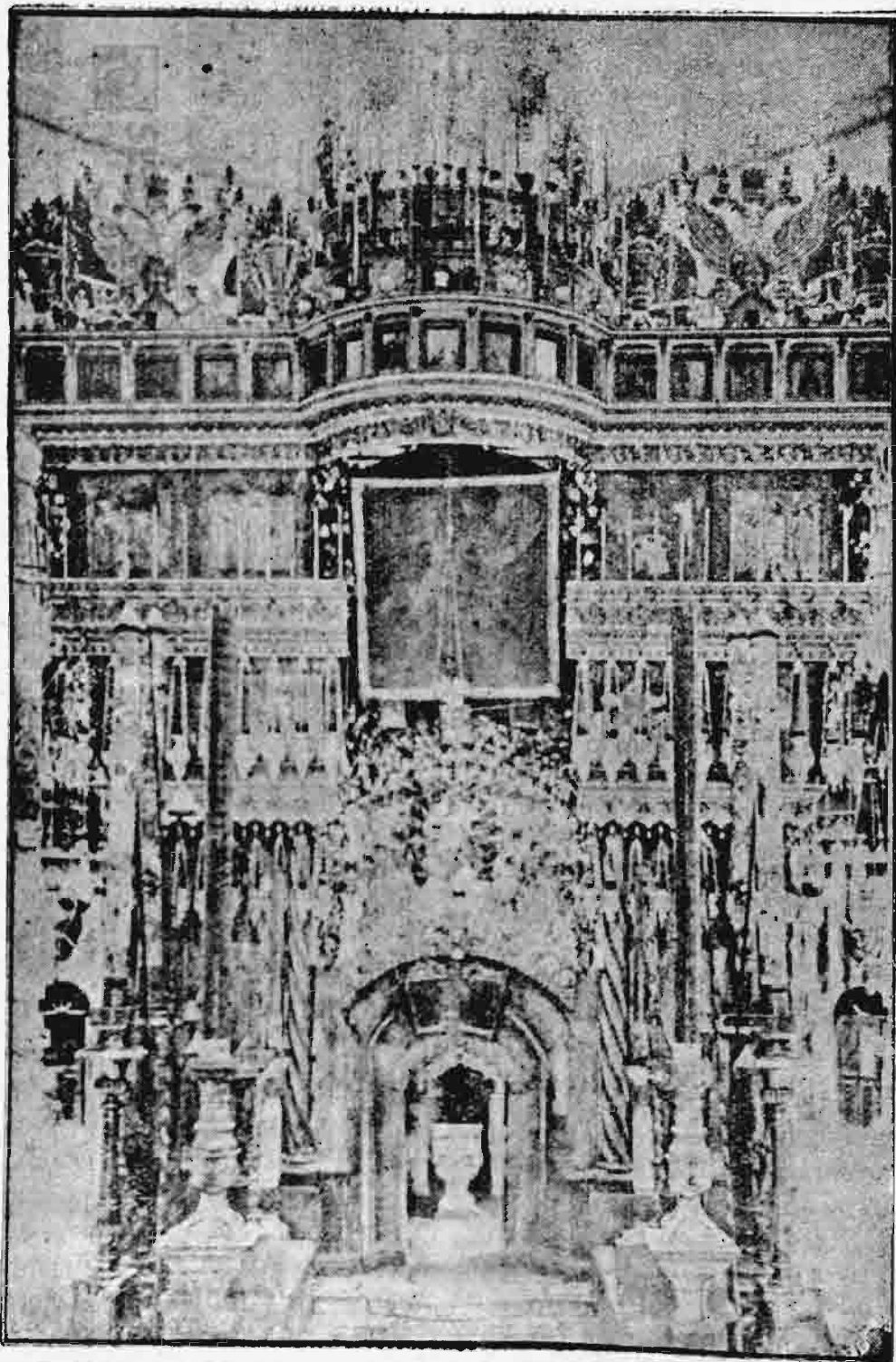
Κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους, παρατηροῦμεν ὅτι πλέον τῶν τεσσάρων ἡμῶν ἢ ἑμψῆσις τοῦ ἁγίου Μύρου διήρκει, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ σαββάτου τοῦ Ἀσάδου, ἐνῶ τὸ τυπικόν, ὅπερ ἦν ἐν χρῆσει παρὰ τὴν μετὰ τὴν ἄλωσιν Ἐκκλησίαν, διατάττει νὰ διαρκῆ τρεῖς ἡμέρας ἢ ἑμψῆσις, Μ. δευτέραν, Μ. τρίτην καὶ Μ. τετάρτην. Παρατηρήσεως ἄξιον ὅτι, ἐντὸς δύο λεβήτων ἐβράζοντο χωριστὰ τὸ ἔλαιον καὶ ὁ οἶνος, ἴσως τὴν πρώτην ἡμέραν. Ἐπίσης δὲ σημειώτερον ὅτι, ἐντὸς τῶν λεβήτων, ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἦν κεκαραγμένον ἐν ταῖς παρεαῖς σημιόν τι, εἰς ὃ ἔδει νὰ προσέχωσιν οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπηρεταί, μὴ τὸ ἔλαιον ἐν τῷ βρασμῷ κοχλάσῃ ἐκχυθῆ.

Ἐπιστάται τῆς κατασκευῆς ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν αἰώνων φαίνεται ὅτι ἦσαν ὁ μέγας σκευοφύλαξ, ὃς ἦναπτε τὴν ὑποκάτω τῶν λεβήτων (κακάβων) πυ-

ρὰν, ἐκτελῶν ὁ σήμερον ὁ πατριάρχης ἔργον μεθ' ὃ, ἀπερχομένου τουτου, κατὰ τὴν τυπικὴν διαταξίν, ἐπεστάτου οἱ χαρτουλάριοι· διότι τὴν τεχνικὴν ἐπίστασιν καὶ φροντίδα εἶχεν ὁ μαῖστωρ, αὐτὸς ὀρίζων καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν τῶν ἐμβαλλομένων ἐν τοῖς κακάβοις εἰδῶν. Ὁ μέγας σκευοφύλαξ, ἐξάρχων τῆς ἱερᾶς τελετῆς, αὐτὸς ἠθλόγει καὶ τὴν τοῦ ἔργου συμπλήρωσιν, τῇ πρώτῃ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τρίτης.

Κυριώτατος ὁμοῦ ὑπηρετής ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ ἁγίου Μύρου παρὰ βυζαντινοῖς ἦν ὁ μαῖστωρ. Μυρὸν οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι χρόνοι τελείων ἠγγόουν κατὰ τὴν ἑμψῆσιν τοῦ ἁγίου Μύρου. Μυρῶν ἠκούσαν οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸ δύο γενεῶν.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν γραφέντων, ἢ καὶ πρὸς ποθητὴν τούτων κατανόησιν, δέον νὰ προσδράμωμεν εἰς τὴν μακρίον ἀρχιεπίσκοπον Θεσσαλονίκης Συμεῶν, ἀκμάσιντα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Παρ' αὐτῷ ἀναφέρεται λοιπὸν ὅτι, ὁ πατριάρχης, σὺν τοῖς κληρικοῖς αὐτοῦ, μετέβαιναν εἰς τὸν πρὸς ἔψησιν τοῦ Μύρου προητοιμασμένον τόπον· φέρον δ' ὁμοφύριον καὶ ἐπιτραχήλιον, ἐποίησε εὐλογητὸν καὶ μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκοντο ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν κληρικῶν τὰ συνήθως καὶ σήμερον ἀναγινωσκόμενα, ψαλλόντων δὲ τῶν κληρικῶν τὸ εὐλογητὸς εἰ Χριστὲ καὶ τινα σὺν αὐτοῖς ἕτερα, ἔχεν ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ ἀγγεῖῳ, ἐν ᾧ ἐβράζε τὸ Μύρον, τῶν κληρικῶν ἐγγεόντων τὸ ἐπίλοιπον, εἶτα ἀνῆπτε τὴν πυράν. Εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἔδει ἵνα ἐπιστατῆ τις ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τέχνης καὶ εὐλαβῆς· ἐβράζετο δὲ τῇ μεγάλῃ τετάρτῃ καὶ πρὸς τὸ ἑσπέρας ὁ πατριάρχης

Τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον, ἐν ᾧ ὁ Πανάγιος Τάφος.

εὐλογῶν τὰ ἀρώματα ἐνέβαλλε ταῦτα ἐν τῷ λέβητι. Τὴν δὲ πρωίαν τῆς μεγάλης πέμπτης, ἦρε τὸ ἀλάστρον ὁ πρεσβύτερος τῶν ἱερέων, καὶ ἐν μέσῳ ἑξ̄ διακόνων, κρατούντων ἀνὰ δύο ριπίδια, προπορευομένων ἀναγνωστῶν λαμπαδοφορούντων, ἐπομένων δὲ διακόνων καὶ ἱερέων ὡς ἐν τῇ μεγάλῃ εἰσόδῳ, διότι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην εἰσοδεύει πρὸς καθαγίαςιν καὶ τὸ Μῦρον, εἰσώδευεν εἰς τὸ ἅγιον βῆμα. Τότε ὁ πατριάρχης, τὴν πρὸ τῆς ὥρας πύλης βωθμίδα κατερχόμενος, καὶ λαμβάνων τὸ Μῦρον ἐπέτιθε ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, πρὸς τ' ἀριστερὰ τοῦ ἁγίου δίσκου· τῆς δὲ λειτουργίας ἐξακολουθούσης, πρὸ τοῦ ἐκφωνῆσαι: Καὶ ἔσται τὰ ἑλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, ἀνήρχετο τὴν βωθμίδα τὴν πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης ὁ πατριάρχης καὶ ἠλόγει αὐτό.

Παρατηρητέον ὅτι, παρὰ τῷ Θεσσαλονίκῃς Συμμεῶν οὐδεμία μὲν ἀρχιερέων γίνεται μνεῖα μετὰ τοῦ πατριάρχου συλλειτουργούντων, ἀναφέρεται δὲ ἀγγεῖον, οὐχὶ δ' ἀγγεῖα πολλά. Συμπεραίνομεν ὅτι συνεχῶς ἐγένετο παρὰ βυζαντινοῖς ἁγίου Μύρου κατασκευὴ, διό καὶ οὐδ' ὑπῆρχεν ἀνάγκη πολλῶν ἀγγείων.

Τὸ δίκαιον τῆς τοῦ ἁγίου Μύρου κατασκευῆς διεκηρύχθη συνοδικῶς ὑπὸ τῶν ἐν Καρθαγένῃ πατέρων, ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Β', διὰ τοῦ 5' κανόνος τῆς αὐτόθι Συνόδου, ὅτι ἴδιόν ἐστι τῶν ἀρχιερέων· καὶ ἐλέχθη μὲν ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ ἐπισκόπων «Χρίσματος ποιήσιν ὑπὸ πρεσβυτέρων μὴ γίνεσθαι»· ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν ἀφορμὴν τὴν πρὸς τοῦτο τῇ Συνόδῳ δέδωκε Φορτουναῖος ἐπίσκοπος, ἄξιον ἵνα σημειώσωμεν ὅτι ὁ Φορτουναῖος ἐμνήσθη καὶ συνόδων προλαβουσῶν, αἵτινες ὄρισαν «ὥστε χρίσμα ἢ καταλλαγὴν μετανοούντων, ἢ κορῶν καὶ τόπων καὶ ναῶν καθιέρωσιν, ὑπὸ πρεσβυτέρων μὴ γίνεσθαι».

Ὁ ἱερός Συμμεῶν Θεσσαλονίκῃς, ὁμιλῶν ἐκτενῶς περὶ τῆς εὐλογίας τοῦ ἁγίου Μύρου, λέγει ὅτι εὐλογεῖ τὴν ἐργασίαν ὁ πατριάρχης (ἀορίστως), διότι πηγὴ τῆς ἱερωσύνης ἐστὶν αὐτός.

Τὸ τοιοῦτον πατριαρχικὸν καθεστὸς ἐσεβάσθησαν καὶ οἱ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἀρχιερεῖς μέχρι τοῦ 1882, ὅτε Καλλίνικος ὁ Μικλέσκος ὁ μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας, ἐν οὐδενὶ παραδειξας ὁμοιότητά τινα πρὸς τὸν ἀείμνηστον πρὸ αὐτοῦ μητροπολίτην Νήφωνα, κατεσκεύασεν ἅγιον Μῦρον. Ἐνεκα δὲ τούτου, ἡ Μ. Ἐκκλησία, «τὸ ἐνιαῖον τῆς ρωμαϊκῆς πατριαρχίας» διασώζουσα, ἔγραψε πρὸς τὸν Μικλέσκον τῇ 10 Ἰουλίου 1882, λογικῶς τὰ περὶ καθαγίαςεως ἁγίου Μύρου διδάσκουσα τὸν ἐπὶ μισιδελφίᾳ γνωστὸν ἡμῖν τοῖς ἔλλησι Καλλίνικον.

Ἡ φροντίς τῆς προετοιμασίας τῶν εἰδῶν καὶ τοῦ ὕλικου τοῦ ἁγίου Μύρου κατὰ καιροὺς ἦν ἔργον τῶν τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ ἐπιτρόπων καὶ τινῶν ἐκ τῶν πατριαρχικῶν γραμματέων.

Τὴν νῦν ἐπιτροπέαν ἀπαρτίζουσι τρεῖς ἐκ τῶν τῆς ἱεράς συνόδου σεβασμ. μητροπολιτῶν· Διδυμοτέιχου κ. Φλάρετος, Λήμνου κ. Γενάδιος καὶ Λέρου κ. Γερμανός—καὶ λαϊκοὶ τρεῖς· ὁ μέγας χαρτοφύλαξ Μανουὴλ Γεδεών, ὁ μυρεψός κ. Κ. Ν. Θωμάδης καὶ ὁ δευτερός γραμματεὺς τοῦ Ἐθνικοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ ἐκ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ κ. Μάρκος Βασιλείου, γραμματέα ἔχοντες τὸν ἱερολογ. διάκονον καὶ ἐκ τῶν γραμματέων τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου κ. Νικόλαον Νικολαΐδην.

Πολλὰ χρήματα ἀπῆται ἡ κατασκευὴ. Ἀνέγνων ποτὲ διατριβὴν τοῦ ἱεροκήρυκος Δωροθέου Βουλισμᾶ, γράψαντός τινα περὶ ἁγίου Μύρου, πρὸ ἐκμῶν (καὶ περισοτέρων ἴσως) ἐτῶν, ὑπολογίζοντας δὲ τὸ σύνολον τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἁγίου Μύρου δαπανῶν εἰς δεκαπεντ. κισχίλια φράγκα. Πρὸς ἐλάφρυνσιν τοῦ πατριαρχικοῦ ταμείου, ὅπερ ἐν προγενεστέροις καιροῖς ἐπεβάρυνεν ἡ δ' πᾶν, πρὸ αἰῶνων ἐχορήγουν ὄχι μόνον οἱ τῶν πατριαρχικῶν θρόνων Κωνσταντινουπόλεως τελούντες ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐσεβῆ πληρώματα αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἢ ἡγεμονιῶν.

Γνωστοῦ δὲ ὄντος ὅτι καὶ σήμερον ἐπαρχίαι τινὲς ὄρισμέναι συνεισφέρουσι τὼς πρὸς τὴν κατασκευὴν πρωτίστως ἀπαιτούμενας ὕλας, πρέπει ἵνα σημειώσωμεν ὅτι ἀπὸ τῶν ἐν Κρήτῃ σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων ἐξητήθησαν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ ἀπὸ Ἀμασειῆς (τοῦ μετὰ τὸν Ἀνθίμου) διὰ τῆς ἀπὸ 25 νοεμβρίου 1855 ἐπιστολῆς ὀκάδες ἐλαίου χίλια.

Κατὰ τὰ ἔτη 1890 καὶ 1903 κοινότητές τινες

ἐθεώρησαν καθήκον ἵνα βοηθήσωσι τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ χρηματικῶς, ἢ δὲ σύγκρισις τῶν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τῶν ἐτῶν τούτων ἀποσταλεισῶν συνδρομῶν δεικνύει ὅτι οὐχὶ πάντοτε τὴν αὐτὴν κατέβαλλον ἐπιμέλειαν οἱ τὴν εἰσπραξίν τῶν εἰσφορῶν ἀνυλαβόντες.

Τῷ 1890 συνήχθησαν ἐκ συνδρομῶν χρηματικῶν 38270 γρόσια—τῷ 1903 συνήχθησαν 73000.

Ἐπιτροπέαν κατέστησε τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, μέλλουσαν ἵνα ἐργασθῇ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δαπανῶν τῶν διὰ τὸ 1912, ταύτην δὲ συναποτελοῦσιν αἱ εὐσεβεῖς δέσποινα Χριστίνα Ἀλεξ. Παντζίρη, Μαρία Ἡλ. Ἡλιάσκου, Μαρία Δημ. Βλαστάρη, Ἐλένη Σ. Παντερμαλῆ καὶ Σμαράγδα Ἀλεξ. Σινιόσγλου, ἐτοιμοὺς ἑαυτὰς παρασχέουσαι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ σεβασθεῖσαι τὴν ἀξίωσιν τοῦ παναγιωτάτου.

Τὸ πρῶτον νῦν ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπέα τῆς τοῦ ἁγίου Μύρου κατασκευῆς προέβη εἰς ἀποστολὴν ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀκαταλλήλων προσώπων ὑπὲρ ἐπιτυχίας ἐργῶν.

Τόπος πρὸς τὴν κατασκευὴν ἐν ἄλλαις ἐποχαῖς ἦν ὁ ἔξω τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, ὑπὸ τὰ κελλία τῶν πατριαρχικῶν ἱερέων· οἱ λέβητες ἠδράζοντο ἐπὶ ἐστιῶν ἀπειροκάλως ἐκτισμένων, περικλειομένων ἐντὸς ξυλίνων κιγκλίδων ἀτεχνοτάτων. Τῷ 1879 καὶ τῷ 1890 ἐκτίσθησαν αἱ ἐστίαὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς μεσημβρίαν τοῖχου τοῦ περιβαλλόντος τὸ προαύλιον τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, ἐντὸς κιγκλίδων εὐπρεπεστέρων. Τὸ πρῶτον δὲ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἁγίου Μύρου τῷ 1903, καθὼς καὶ νῦν, οἱ λέβητες ἐνεκτίσθησαν καὶ τὸ ἱερὸν ἔργον ἐτελειώθη ἐντὸς τοῦ προαυλίου τοῦ ναοῦ καὶ ἐν στοῦ μεγαλοπρεπεῖ.

Πρὸς ἔμψησιν τοῦ ἁγίου Μύρου ἐχρησιμοποιοῦντο, καὶ μέχρι τοῦ νῦν εἰσέτι, παλαιαὶ εἰκόνες ἁγίων, ἀλλ' οὐδεμία ἐξέλεγεῖς ἐγένετο τῶν προσφερομένων ἀγιογραφιῶν, οὕτω δὲ οὐκ ὀλίγα προΐοντα τῆς χριστιανικῆς ἱεράς ζωγραφίας ἐκαίοντο κατὰ χρονικὰς περιόδους, ὧν τινα πιθανῶς ἐχρῆζον διαφυλακῆς καὶ σωτηρίας.

Γνωσταὶ εἰς τὴν ἱστορίαν εὐλογίαι ἁγίου Μύρου εἰσὶν ἡ τοῦ 1642 ὑπὸ Θεοφάνους πατριάρχου Ἰε-

Ἡ μετανοοῦσα Μαγδαληνή.

Ἔργον πίστεως ἦν ἐκάστοτε ἡ κατασκευὴ τοῦ ἁγίου Μύρου. Τῷ 1658 Παναγιωτάκης ὁ Νικουσίος ἐδαπάνησε τὰ πρὸς τὴν κατασκευὴν ἀπαιτούμενα. Τῷ 1670, αἱ λέξεις «παρακλήσει τῶν χριστιανῶν» διὰ τὸ γινόμενον ἐν Βουκουρεστίῳ Μῦρον δηλοῦσιν ὅτι οἱ παρακαλέσαντες, ἴσως καὶ αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν Βλαχίας, ἐχορήγησαν τὰς δαπάνας ὡς ἐχορήγει κατὰ προηγουμένην κατασκευὴν, τῷ 1642, Βασιλεῖος ὁ Μολδαβίας ἡγεμῶν, ἐξοδεύσας περὶ τὰς ὀγδοήκοντα χιλιάδας σημερινῶν φράγκων.

Ἐν χρόνοις πολλῶν μακρῶν ἡμῶν κειμένους ἐθεωρεῖτο λοιπὸν ἱεροῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσις ἢ διὰ τῶν ὀβολῶν τῶν ὀρθοδόξων κατασκευὴ τοῦ ἁγίου Μύρου, χρήματα δὲ καὶ ὕλικόν, ἐπὶ κατασκευῇ χρήσιμον, οἱ ὀρθόδοξοι συνεισέφερον, ἀπὸ πλουσίου μέχρι πένητος, ἀπὸ μεγάλου μέχρι μικροῦ, κατὰ τὰς δυνάμεις αὐτῶν, ἐπὶ πολλὰς ἐκατονταετηρίδας, δεικνύοντες ζῶν καὶ πολλὰ διαπράττει δυνάμενον τὸ θερησκευτικὸν αἶσθημα. Ὑπὸ τούτου κινούμενοι καὶ πρὸς τὴν κατασκευὴν πρῶτον εἰργάζοντο καὶ ἐβοήθουν τῷ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένῳ μαΐστορι πᾶσα κοινωνικὴ τάξις, ἀπὸ τοῦ ἀρχοντος, τὸν αὐτὸν, μέχρι τοῦ ἐσχάτου τῶν ἱερομένων. Τῷ 1670, κατὰ τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ κατασκευὴν ἁγίου Μύρου, ἀναφέρονται (ἐν «Ἱεροσολυμάδι» σελ. φλζ', ἀρυσμένη ἀφ' ἐτέρων πηγῶν) ὑπηρετοῦντες αὐτὸς τε τῆς Οὐγγροβλαχίας ὁ εὐσεβέστατος ἡγεμῶν Ἀντὼν βόδας καθὼς καὶ οἱ ἐν τέλει πάντες.

ροσολύμων ἐν Ἰασίῳ, χορηγούντος τὰναλώματα τοῦ Βασιλείου, Μολδαβίας ἡγεμόνος.

Ἡ τοῦ 1658 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ὑπὸ Παρθενίου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Ἡ τῷ 1667 ἐν Μόσχῃ ὑπὸ δύο πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς Παΐσιου Ἀλεξανδρείας καὶ Μακαρίου Ἀντιοχείας, ὡς ἀνέγνω ἐν τῇ χειρογράφῳ τοῦ Δωροθέου Βουλισμᾶ διατριβῇ.

Ἡ τῷ 1670 δις ἐν μὲν Βουκουρεστίῳ, κατὰ παράκλησιν τῶν ὀρθοδόξων, διὰ δαπάνης αὐτῶν ἴσως ἢ τοῦ ἡγεμόνος Ἀντωνίου, ὑπὸ Δοσιθέου Ἱεροσολύμων, ἐν δὲ τῇ Ἁγίᾳ Πόλει, «παρεπιδημοῦντος ἐκεῖ τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου, τοῦ Ἀνδρίου ἐπιλεγομένου, ὁ πρώην Ἱεροσολύμων ὁ καὶ ἐπίτροπος Νεκτάριος κατεσκεύασεν ὡσαύτως ἅγιον Μῦρον πολὺ καὶ θαυμάσιον».

Τῷ 1707 ἐν τῇ πατριαρχικῇ καθέδρῳ κατεσκευάσθη ὑπὸ Γαβριὴλ Γ' τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος ἁγίου Μύρου, καὶ ἀπὸ κληροδοτήματος τοῦ πατριάρχου Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσης, ἀλλὰ βεβαίως καὶ διὰ συνδρομῶν.

Τῷ 1759 Σεραφεῖμ Β' ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἠλόγησεν ἅγιον Μῦρον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου, τῷ 1759 ἢ τῷ 1758.

Χάσματα παρατηροῦνται, καθὼς εἰκάζομεν, μετὰ τοῦ 1707 καὶ τοῦ 1750 καὶ ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1833.

Τῷ 1833 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ Κωνσταντίας Α' ὁ ἀπὸ Σιναίου ἠλόγησεν ἅγιον Μῦρον.

Τῷ 1856 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἠυλόγησε τὸ ἅγιον Μύρον ὁ πατριάρχης Κύριλλος Ζ' ὁ ἀπὸ Ἀμασείας.

Τῷ 1865 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ Σωφρόνιος Γ' ὁ ἀπὸ Ἀμασείας ἠυλόγησεν ἅγιον Μύρον.

Τῷ 1879 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ὁ καὶ νῦν κοσμιῶν τὸν θρόνον πανηγυρῶν κ. Ἰωακείμ ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης ἠυλόγησε τὸ ἅγιον Μύρον τῇ 29 μαρτίου, μεγάλῃ πέμπτῃ.

Τῷ 1890 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἠυλόγησεν ἅγιον Μύρον ὁ μακαρίτης Διονύσιος Ε' ὁ Χαριτωνίδης τῇ 29 μαρτίου.

Τῷ 1903 ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, τὸ δεύτερον κατὰ τὴν ἱερατείαν αὐτοῦ, ὁ πατριάρχης Ἰωακείμ Γ' ἠυλόγησεν ἅγιον Μύρον, τῇ 3 ἀπριλίου, τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου πάσχα συμπλεσόντος τῇ 6 τοῦ μηνὸς τούτου.

Τῷ 1912 εὐλογηθήσεται τὸ ἅγιον Μύρον τῇ 22 μαρτίου.

Ἡ δόξασις καὶ συμπλήρωσις τῆς ἐντύπου τυπικῆς διατάξεως, ἀποφάσει τῆς ἱεράς Συνόδου, ἀνετέθη τῇ περὶ κατασκευῆς ἁγίου Μύρου φρονιζούσῃ νῦν ἐπιτροπείᾳ.

Ἐὰν πάντα κατ' ἔκτασιν ἀφηγηταί ὁ κ. Γεδεών μετὰ τινων ἐπεισοδίων, γράφων ἅμα καὶ περὶ τῆς παρὰ τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ εὐλογίας τοῦ ἁγίου Μύρου. Προσθέτει δ' ἐν τέλει τὸν ἐξῆς συγκινητικὸν ἐπίλογον:

Πάντα δὲ ἐξετέθησαν τόσῳ λεπτομερῶς εἰς τὸ παρὸν βιβλίον γράφονται πρὸς γινῶσιν τῶν πιστῶν, οἵτινες ὀλίγα μανθάνουσιν ἐν τοῖς σχολείοις περὶ τοῦ ἁγίου Μύρου, καὶ οἵτινες ἐπιδεικνύονται, καθὼς καὶ κατὰ τοὺς παρελθόντας χρόνους, τοσαύτην πρὸς τὸ ἔργον εὐλάβειαν, ὥστε καὶ κατὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας τῆς ἐψησεως καὶ τελειώσεως τοῦ ἁγίου Μύρου ἵνα συρρέωσιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναὸν πολυπληθεῖς, σὺν γυναῖξί καὶ τέκνοις. Εὐσεβεῖς Ἕλληνίδες, ἐν γένει δὲ γυναῖκες ὀρθόδοξοι, καθήκον ἐτίστευον — καὶ πιστεύουσι — ἵνα προσέρχωνται κατὰ τὰς τέσσαρας πρώτας ἡμέρας τῆς Μ. ἐβδομάδος, προσφέρουσαι κηρίον ἢ ὄβολον εὐτελῆ καὶ ζητοῦσαι ὀλίγα λείψανα τῆς ἐντὸς τῶν λεβήτων κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν (Μ. τιτάρτην) μενούσης ὑποστάθμης, δηλαδὴ τῶν στεμφύλων (τσήπουρα), θησαυρίζουσαι αὐτὰ ἐντὸς τῶν εἰκονοστασίων, πλησίον τεμαχίων ἁγίου ἄρτου, πλησίον βυμβυακίων, δι' ὧν ἐσπαργίσθησαν ἅγια λείψανα, πλησίον φιαλιδίων ἐξ ἀγιασμάτων. Τίς ἐξ ἡμῶν ἐλησιμόνησεν, ἀκούσας — εἴπερ ὅλος ἤκουσεν — ὅτι τῶν στεμφύλων τούτων (τσήπουρων) τὸν καπνὸν, καιομένων, ἐθεώρουν φάρμακον κατὰ παροδικῆς τινος ὠταλγίας; Καὶ, προκειμένου νῦν περὶ τῆς τελουμένης ἐπ' εὐλογία τοῦ ἁγίου Μύρου λειτουργίας, τίς ἡμῶν ἤκουσεν ἄρα γε — εἴπερ ὅλος ἠρώτησεν — ὅτι τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐξηπλοῦντο ἐν τῷ ναῷ οἱ πάσχοντες ἐκ χρονίων νοσημάτων, οἱ ἀνάπηροὶ σωματικῶς καὶ νοητικῶς, ὥπως διέληθ' ἐπ' αὐτῶν

ἢ τοῦ ἁγίου Μύρου χάρις; — Πράττουσιν εἰς ὀλίγα τινὰ μέρη τοῦτο καὶ σήμερον κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην εἴσοδον, ἐντὸς ναῶν πανηγυριζόντων τὴν γενεθλιακὴν αὐτῶν ἑορτήν, οἱ πάσχοντες ἀνάτως, ἀλλὰ τὸ συγκινητικὸν ἔθος ἐσώθη μόνον εἰς τὰ χωρία. — Ἀπέμεινε δὲ νῦν εἰς τὴν μεγάλην ἡμῶν πόλιν ἡ ἁγία συνήθεια τοῦ προσκνήματος, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐψησεως τοῦ ἁγίου Μύρου, τῆς καθοσιώσεως ἐλαίου, θυμιάματος, ἢ κηροῦ, καὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν στεμφύλων. Οὕτω τῆς ἱεράς τελετῆς τὸ σύνολον, ἀπὸ τῆς Μ. δευτέρας ἕως τῆς Μ. πέμπτης, προσδίδει μεγάλῃς πανηγύρεως ἱεράς ὄψιν, ἣν οὐδ' εἰς τὰς τελετας τῶν ἐγκαινίων τῶν ναῶν εὐρισκομεν.

Πρὸς τὸ τέλος τοῦ μικροῦ μὲν, ἀλλὰ πολλὰ διδάσκοντος συγγράμματος, ὁ ἐκδότης ἔθηκεν (ἀπὸ σελ. 91—104) βυζαντινὴν τινα τυπικὴν διάταξιν περιεργον, ἀνέκδοτον, φαίνεται, μέχρι σήμερον· ἐκόσμησε δὲ τὸ βιβλίον καὶ διὰ τριῶν εἰκόνων, οὕτω δὲ κατέστησε κτήμα πάσης βιβλιοθήκης ἀπαραίτητον. Ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων 104, ἐπὶ καλλίστου χάρτου, τιμᾶται φράγκων 2.

ΑΠΟ ΣΑΒΒΑΤΟΥ ΕΙΣ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Μία ἡμέρις. — Ὑπενθυμίζομεν διὰ τὴν πρὸς ὄφελος τοῦ κατὰ Καισαρείαν Καππαδοκικοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ Κεντρικοῦ Παρθενωγαγείου ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Καππαδοκικῆς Ἀδελφότητος διοργανουμένη ἡμερὶς μετὰ τὸν «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε καὶ τὴν κωμῆδιαν ὁ «Λάξαρ» θὰ γίνῃ αὐριον, Κυριακὴν, περὶ ὧραν 1 μ. μ., ἐν τῷ θεάτρῳ «Βασιτέ». Τόσον ὁ σκοπός, ὑπὲρ οὗ δίδεται ἡ ἡμερὶς, ὅσον καὶ τὸ ἔργον, ὅπερ θὰ δοθῇ, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ προσελκύσῃ ἀθρόον τὸ καθ' ἡμᾶς δημόσιον, τὸ ὁποῖον τοσαύτην πάντοτε ἐλιδείκνυσι διὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ τῆς κεντρῶς Ἀνατολῆς ἰδρύματα πρόθυμον ὑποστήριξιν.

Χορευτικὴ ἡμερὶς. — Τὸ κύκνειον ἄσμα τῆς ἐνπνεούσης χειμερινῆς περιόδου τῆς χαρᾶς καὶ εὐθυμίας θὰ ψαλῇ τὴν προσεχῆ Κυριακῇ, 18/31 Μαρτίου, εἰς τὴν χορευτικὴν ἡμερίδα τοῦ διαρπελοῦς χοροδιδασκάλου μας κ. Σ. Ροῖση ἐν τῇ κομψῇ καὶ φιλοῦ ἀλφ αἰθούσῃ τῆς μικρᾶς λέσχης τῆς «Τευτονίας» κατὰ τὴν ὁδὸν Ζουρνάλ.

Πραγματικῶς, ἐκπληξίς ἀναμένει ὁσὺν ἐκείνους, οἵτινες θὰ σπεύσωσι νὰ ἀπολαύσωσι τὴν τελευταίαν αὐτὴν χαρὰν. — Ἐνας κοινός.

Ὁ θάσος τῆς κ. Κυβέλης Ἀδριανοῦ δίδει σήμερον καὶ αὐριον τὰς τελευταίας αὐτοῦ παραστάσεις, καταγοητεύων πάντοτε τοὺς πολυπληθεῖς θεατῶν τοῦ κομποῦ θεάτρου «Βασιτέ».

Ἀδελφότης τῶν Δεσποινίδων ἢ «Δορκάς» ἐν Μακροχωρίῳ. — Ἐκτακτὸς ἐπιτυχία ἐπέστησε τὴν τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ ἐν τῇ λέσχῃ τῆς ἀδελφότητος ὁ «Κοραῖς» δοθείσαν ἡμερίδα τῆς Ἀδελφότητος «Δορκάδος».

Ἡ Μανδολινάτα τοῦ Σωματείου τούτου, ἀποτελονμένη ἀποκλειστικῶς ἐκ δεσποινίδων, χάρις εἰς τὰς προσπαθείας τοῦ καλοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Γ. Νικολαΐδου ἀνεδείχθη ἐντὸς βραχυτάτου σχετικῶς χρόνου ἀνωτέρα πάσης προσδοκίας. Πολὺ ἐπιτυχῶς ὡσαύτως ἐπαίχθη καὶ ἡ κωμῆδια «Τὸ Ἀνδρείκελον», εἰς ἣν φυσικώτατα ἐπαίξε τὴν Σοφούλαν ἡ δεσποινὶς Φραγκοῦλη. Ὁρατὰ ἐπαίξαν καὶ αἱ δεσποινίδες Ἀδελφαὶ Σταυρίδου, Καλλιπεράκη καὶ Ἀλ. Παντζόρη. Ἀξίαι

θερμῶν συγχαρητηρίων εἶναι αἱ ἀπαρτίδουσαι τὴν Ἀδελφότητα ταύτην δεσποινίδες, αἵτινες τοσοῦτον ἐνθέρμως ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ ἱερῶς σκοποῦ τοῦ Σωματείου.

Ἡμερὶς Φιλομούσων Μακροχωρίου. — Ὁρατὰ προμηνύεται ἡ διὰ τὴν αὐριον Κυριακὴν προαγγελθεῖσα ἡμερὶς τοῦ Ὁμίλου τῶν Φιλομούσων Μακροχωρίου ἐν τῇ λέσχῃ τῆς Ἀδελφότητος ὁ «Κοραῖς». Ἡ ἀξία τῶν ἐρασιτεχνῶν, τῶν ἀποτελούντων τὸ ἐρασιτεχνικὸν τμήμα τοῦ Ὁμίλου, καὶ τῆς κ. Ἀγαθονικῆς Σκένδερ, τῆς διακεκριμένης καλλιτεχνιδός μας, ἀναλαβούσης τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἔργου καὶ συμπράξιν εἰς τὴν παράστασιν ταύτην, ἀρκεῖ ἵνα μᾶς πείσῃ περὶ τῆς ἐξόχου ἐπιτυχίας τοῦ Ὁμίλου ἔργου τῆς ἐλλ. φιλολογίας «Νῆξ Ἐλεμμοσύνης». Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν Μακροχωριτῶν, τῶν διακρινομένων διὰ τὰ φιλόμουσά των αἰσθηματα, δὲν θὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν ὄρασαν αὐτὴν παράστασιν.

Ἡ συναλία τῆς δεσποινίδος Ἀλεξ. Πανοπούλου, περὶ ἧς ἐγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ἀναβάλλεται διὰ τὴν 3 προσεχούσας Ἀπριλίου.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁδὸς Σωτηρίας» τιλοφορεῖται ἐν θερησκευτικῶν βιβλίον, ὑπὸ τοῦ αἰδ. πατρὸς κ. Κωνστ. Ἀναστασιαδου, πνευματικοῦ τοῦ ἐν Γαλατῇ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου, συγγραφέν, ὅπερ καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας θέλει κυκλοφορήσει. Συνιστώμεν θερμῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ψυχωφελοῦς τούτου βιβλίου.

Νικ Κάρτερ. — Τὸ βιβλιοπωλεῖον τῶν κ.κ. Σαρηγιάννη καὶ Σεβαστιάδου μᾶς ἀναγγέλλει τὴν ἐκδοσιν τοῦ Νικ Κάρτερ, τοῦ δαιμονίου Ἀμερικανοῦ ἀστυνομικοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ἐξοχα κατορθώματα ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας. Κάθε κατόρθωμα τοῦ Κάρτερ θ' ἀποτελῇ αὐτοτελὲς τεῦχος καὶ θὰ κυκλοφορῇ καθε 15 ἡμέρας. Τὸ πρῶτον τεῦχος, «Τέχνασμα ἀφάνταστον», ἐκδίδεται λίαν προσεχῶς.

ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΟΛΥΜΠΟΣ ΠΕΡΑΝ, ΤΕΠΕ ΜΠΑΣΗ ἔναντι τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, εὐρίσκετε ἄκραν καθαριότητα, ὑπηρεσίαν ἀνεπλήρητον καὶ τιμὰς συγκραταβατικὰς. Ὅσοι φθάνετε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν νὰ καταλύετε εἰς τὸν «ΟΛΥΜΠΟΝ». Διευθυντής: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΛΙΑΣ

Οἱ ἔχοντες ἀνάγκην ἀντικειμένων διὰ δῶρα ἢ δι' ἀτομικὴν τῶν χρῆσιν, ὡς καὶ δι' ἀγορὰς χονδρικῶς πρὸς μεταπώλησιν, εἰς ἀπευθυνθῶσιν ἐν Γαλατῇ, ἐντὸς τοῦ Μεγ. Ἐθνικοῦ Χανίου, ἀριθμὸς 13 καὶ 14 εἰς τὴν ΑΠΟΘΗΚΗΝ ΙΑΠΩΝΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΕΓΜΑΤΩΝ τοῦ ὁμογενοῦς κ. ΒΥΡΡΙΠΙΔΟΥ ΟΔ. ΣΑΜΘΡΑΚΗ γενικοῦ ἀντιπροσώπου μεγάλου ἐξαγωγικοῦ οἴκου τῆς Ἰαπωνίας, ἐνθα θέλουσιν εὐρῆ ὅλα τὰ ἀριστουργήματα τῆς Ἰαπωνικῆς βιομηχανίας εἰς τιμὰς ἀπιστεῦτως εὐθηνάς.

ΕΧΕΤΕ ΥΠ' ΟΨΕΙ ΣΑΣ διὰ τὴν ἀποθήκην Ρ. ΣΟΦΙΑΝΟΥ καὶ ΣΑΣ ἐν Γαλατῇ, Ὁμὲρ Ἀμπήτ Χάν, 13, εὐρίσκετε εἰς τιμὰς ἀνεπιδέκτους συναγωνιμοῦ πᾶν εἶδος Ὁρολογίων καὶ κοσμημάτων, Σκευῶν πολυτελείας ἐκ λευκοῦ μετάλλου ἠγγυημένων, Μαχαιρολήρουνα, Δίσκους καὶ Κοχλιάρια γλυκοῦ, Σερβίτσια Τεῖου, Σαμαβάρια ρωσικὰ κλπ. κλπ. Ἐξαιρετικὴ πώλησις ἕνεκα μεγάλῃς παρακαταθήκης. Κοχλιάρια καὶ πηροῦνια φαγητοῦ ἐξ Ἄλουμίνου πρὸς Γρ. 15 ἢ δωδεκάς, Ὁρολόγια, Ξυπνητήρια καὶ θυλακίου πρὸς Γρ. 10 καὶ 13 1/2 ἕκαστον.

Ἄσ' Ὀλα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

* Ἰδρυθεῖσα τὸν Αὐγουστον τοῦ 1910.

ΤΙΜΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ

διὰ τὴν Τουρκίαν (μετὰ τῶν ταχ. τελεῶν) Γρ. 25.-
» τὸ ἔξωτικόν » » » Φρ. 8.-

* Ἐξάμηνοι τὰ ἡμίση.

20 Παρ.—ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ—Παρ. 20

Τὸ «Ἄσ' Ὀλα» ἐκτυπῶνται ἐβδομαδιαίως εἰς
ΔΕΚΑ ΧΙΛΙΑΔΑΣ ἀντίτυπα.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

ΓΑΛΑΤΑ, ΠΕΜΠΤΟΠΑΖΑΡΟΝ, ΣΑΛΤΗ ΧΑΝ, ΑΡΙΘΜ. 16

Οὐδεμίᾳ αἰτησίᾳ πρὸς ἐγγραφήν γίνεται δεκτὴ,
ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ ἀντιτίμου.

ΑΤΤΑΛΕΙΑΝ, Β. Οἰκονομίδην, ἐσημειώσαμεν
νέαν διεύθυνσιν, ἀντίτ. ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν.

ΒΑΛΙΑΝ, Ε. Ἀσιώτην, ἐπιστολὴ ἐλήφθη, θὰ
ἀποστείλωμεν ἰδιαιτέρως καὶ εἰς κ. Λεκοῦ, Δ' ἔξα-
μηνίας φυλλάδια καὶ ἀριθμ. ζητούμενους θὰ λά-
βητε, ἀντίτ. ἐλήφθη, εὐχαρ. — ΒΑΡΝΑΝ, Κωνστ.
Κωνσταντινίδην, ἐλήφθη, εὐχαρ. — ΒΗΡΥΤΙΟΝ,
Β. Σικιαρίδην, ἐλήφθη τμήμα ἐτήσιον καὶ ἐπιστι-
λὴ, εὐχαριστοῦμεν, γνωρίζατέ μας τὸν λιφθέντα
πρῶτον ἀριθμόν. — ΒΑΛΙΑΝ, Δ. μ. Κούλαλην, δύο
σειρὰς Γ' ἔξαμ. ἀποστέλλομεν ὡς καὶ ἡμερολόγια,
ἀναμένομεν εἰς γραμματόσημα, διὰ τὸ τμήμα, τὸ
ὅποιον γράφετε, οἷς εἰδ. ποιήσαμεν ὅτι ἐλήφθη —
ΒΟΥΚ, Κ. Παπαϊωάννου, ἐσημειώσαμεν νέαν ἐγγρα-
φήν, θὰ ἀποστέλλωμεν εἰς ὄνομά σας δέμα.

ΕΣΚΗ-ΣΕΧΙΡ, Π. Μυστασιάδην, ἐπιστολὴ καὶ
ἀντίτιμον ἐλήφθησαν, ἡμερολόγιον ὡς καὶ τοῦ τοί-
χου ἀπεστ. ἔλασαν, ζητούμενους ἀριθμοὺς λαμβάνε-
τε εὐχαρ. — ΕΡΣΕΚΑΝ (Κολωνίας) Χρηστον Γα-
λανόπουλον τὰ γραφόμενά σας μᾶς ἐγοήτευσαν, ὅθεν
δεχθῆτε τὸς ἐνθέρους εὐχαριστίας μας διὰ τὰς
εὐμενεῖς κρ. σεις σας ἀντίτιμον 5 συνδρομητῶν
ἐλήφθη, εὐχαρ., θὰ ἀποστέλλωμεν δέμα εἰς κ. Κί-
ρουκαν ὃν εὐχαριστοῦμεν πολὺ, ὁμοίως ἐνεγράψα-
μεν τοὺς κ. Ἀδελφοὺς Σκούρτην, ἴργον σας ἅμα
ἐγκριθῆ θὰ δημοσιευθῆ — Αὐτόθι, Νικ. Ἰωάννου
Ζωγράφου, εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν πρὸς τὸ ἔργον
μας ἀγάπην σας, ἐνεγράφητε εὐχαριστίως.

ΖΟΓΚΟΥΛΔΑΚ, Κωνστ. Τσάλαν, Β. Κομνηνόν,
σειρὰς Δ' ἔξαμηνίας ἐπέμψαμεν, ἀντίτιμον ἐλήφθη,
εὐχαριστοῦμεν.

ΙΒΡΙΝΤΙ, Μενέλ. Βαφειάδην, εὐχαριστοῦμεν ἐπὶ

τῷ ἐνδιαφέροντι ὑμῶν, 60 γρ. ἀντίτιμον ἐλήφθη,
νέας ἐγγραφάς ἐσημειώσαμεν, εὐχαρ., ἀναμένομεν
νεωτέρας, ὡς γράφετε, ἡμερολόγιον ἀπεστάλη εἰς
ὄνομά σας. δέμα ὁμοίως εἰς διεύθυνσίν σας θὰ
ἀποστέλλωμεν. — ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, Αἰδρ. Καπέλ-
λον, ἐπιστολὴ καὶ τμήμα ὑμῶν τε καὶ κ. Μαυρο-
μιάλη δι' ἐτήσιον ἀποστολὴν ἐλήφθη, εὐχαρ. —
ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Α. Α., ἡ ἐπιστολὴ σας μᾶς ἐνεθου-
σίασεν, αἱ εὐγενεῖς προσπάθειαι ὑπὲρ τοῦ ἔργου
μας ὄχι ὀλίγον μᾶς συνεκίνησαν, ὅθεν δεχθῆτε
ἐνθέρους εὐχαριστίας 76 γρ. ἐλάβομεν εἰς γραμ.,
εὐχαριστ., ταχυδρομικῶς θὰ ἀπαντήσωμεν σειρὰς
τρεις Δ' ἔξαμην. εἰς ὑμετέραν διεύθυνσιν θὰ λάβητε,
ταχυδρομικῶς θὰ ἀπαντήσωμεν.

ΚΙΡΙΣΧΑΝΕ (Ἀδριανουπόλεως), Μαριάνθη
Ναλπάντογλου, ἀντίτιμον ἐλήφθη, εὐχαριστ. —
ΚΙΟΝ, Ἀναστ. Αὐγουστόπουλον, ἀπεστείλαμεν,
ἀναμένομεν. — ΚΑΒΑΛΛΑΝ, Δημ. Ἀγγελίδην, λαμ-
βάνετε Δ' ἔξαμηνίας φυλλάδια, δι' ἀντίτιμον εὐχαρ.,
μόλις προχθὲς ἐλήφθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Χατζη-
κωνσταντῆ, οὗ τὸ τίμημα ἐσημειώσαμεν εὐχαριστ.
— Αὐτόθι, Ἰωάν. Τάγην, χαροπώλην ὁ «Ἥλιος»,
πέμπ. ἀπ' ἀρχῆς π. ὕ ἐνεγράφητε φύλλα, ὥστε μήπως
ὑπάρχει ὁμοίον ὄνομα καὶ διευθύνονται εἰς αὐτό;
φροντίσατε καὶ ἀπαντήσατέ μας, παρακαλ., ἀντίτι-
μον ἐλήφθη, εὐχαριστ. — Αὐτόθι, Λ. Κανόπου-
λον εἰς κ. Πασχαλίδην ἀποστέλλομεν τὰ φυλλάδια,
ὡς ἐδηλώσατε πρὸ πολλοῦ, περὶ τοῦ ἀντιτίμου Γ'
καὶ Δ' ἔξαμηνίας θὰ σᾶς εἰδοποήσωμεν ὅπταν
λάβωεν ἐπίσημ. ἐκ τοῦ ἀνταποκρ. τοῦ. — ΚΟΥΣ-
ΚΟΥΝΤΖΟΥΚΙΟΝ, Σ. Γαϊτάνου, ἀπεστάλη εἰς ὄνο-
μά σας — ΚΟΝΙΤΣΑΝ, Διονύσ. Παπαδάτου, ἡγούμ.
Μονῆς Ζέρβας, τὰ γραφόμενα τῆς ἐπιστολῆς σας
ἐσημειώσαμεν, θὰ ἀποστέλλωμεν εἰς δέμα τὰ φυλ-
λαδια εἰς διεύθυνσιν κ. Χαράλ. Λαμπροδου. — ΚΟ-
ΖΑΝΗΝ, Παντ. Ἀσκάρογλου, ἐνεγράφητε εὐχα-
ρίστως, ἀποστέλλομεν Δ' ἔξαμην. φύλλα, δι' ἀντίτι-
μον εὐχαριστ. ΚΟΥΤΑΛΗΝ, Φώτ. Μανασάκη, γ.
ἐπιστολὴ καὶ ἀντίτιμον ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν.

ΛΙΤΟΧΩΡΙΟΝ, Εὐάγ. Πισκάρην, ἀντίτιμον
ἀποστείλατε, παρακαλοῦμεν.

ΜΙΤΥΛΗΝΗΝ, Παν. Βαλακῆλην, ἐλήφθη τμή-
μα, ἀναμένομεν σύμφωνα μὲ τὰ γραφόμενά σας.

ΞΑΝΘΗΝ, Παύλον Ζουλιμίην, ἀποστέλλομεν
τακτικῶς, φροντίζετε παραλαβὴν τῶν φύλλων.

ΠΡΕΒΕΖΑΝ, Γεώργ. Καλαμβριντζον, ἐτήσιον τί-
μημα ἐλήφθη, ἀνανέωσιν ἐσημειώσαμεν, εὐχαρ. —
ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΝ, Ἀχιλ. Λογοθέτην. τίμ. ἀναμέν.

ΣΤΑΣΙΟΝ ΒΟΥΚ, Κ. Στυριώτην, δελτάρ. ὄν σας
καὶ τίμημα ἐλήφθησαν, εὐχαριστ., ὁ ἀντιπρόσωπος
δὲν μᾶς εἰδοποίησεν. — ΣΟΦΙΔΕΣ, Μιχ. Ζητιδίν,
ἐπιστολὴ ἐλήφθη, ἐγγραφάς νέας ἐσημειώσαμεν,
ἀντίτιμον ἐλήφθη, εὐχαριστ., μᾶς συνεκίνησαν τὰ
γραφόμενά σας. — ΣΑΡΑΝΤΑ-ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, Ἀν.
Περιφῆμου, ἡλλάγη καὶ πάλιν ἡ διεύθυνσίς σας
κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας, εἰς διεύθυνσιν Σπουρ.
Τσιβελῆ ὡς μᾶς ἐγνωρίσατε πρὸ πολλοῦ, ἀπεστελ-
λαμεν, ὥστε φροντίσατε περὶ παραλοβῆς, τὰ ζη-
τούμενα φύλλα εἰς νέαν διεύθυνσίν σας στέλλομεν.

— ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ, Ἀθ. Κυριακίδην, ζητούμενα
λαμβάνετε. — ΣΟΦΙΑΝ (Βουλγαρ. α.) Στυλ. Παπαβα-
σιλείου, ἐνεγράφητε εὐχαριστίως, ταχυδρομικῶς
ἀληνηθήσαμεν.

ΧΑΜΗΔΙΕ (Θάσου), Κυρ. Γεωργιάδην, ἐλήφθη-
σαν ἐπιστολὴ καὶ τμήμα, εὐχαριστοῦμεν, παραγ-
γελίαν λαμβάνετε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΑΛΜΠΑΣ

ὁ ἀποπειραθὴς τὴν κατὰ τοῦ βασιλέως
τῆς Ἰταλίας Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ
δολοφονίαν.

Bazar Métropolitain

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΜΥΡΩΔΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ

ἩΔΕΛΦΩΝ Σ. & Ι. ΒΑΣΙΛΑΤΟΥ

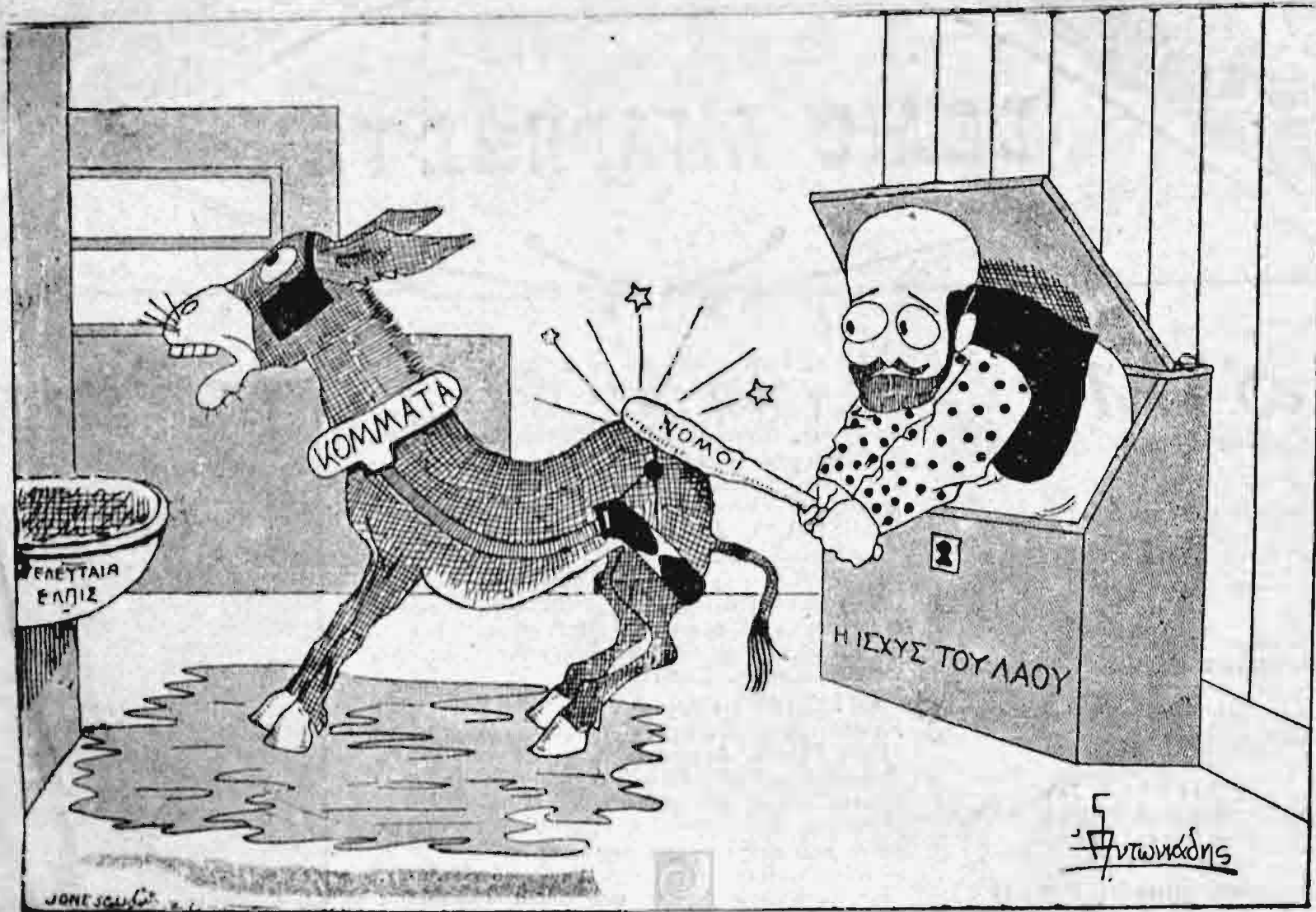
Ἐν Γαλατᾷ,

ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Τοῦνελ, ἀριθ. 23.

Ἐν τῷ ἀρχ. ἰφ. τούτῳ καταστήματι εὐρίσκονται
καὶ πωλοῦνται εἰς τιμὰς ἀληθῶς μετριωτάτας Μυ-
ρωδικὰ παντὸς εἶδους τῶν ὀνομαστοτέρων Εὐρω-
παϊκῶν ἐργαστασιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ὅλα τὰ εἶδη
Νεωτερισμοῦ. Συνιστῶμεν θερμῶς εἰς τὸ ὁμογενὲς
δημόσιον τὸ μοναδικὸν τοῦτο εἰς τὰ τοιαῦτα εἶδη
Ἑλληνικὸν κατ' ἔστημα, ὁπερ πληρέστατα ἀντιπο-
κρίνεται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοῦ ἀπαιτητικωτέ-
ρου τῶν πελατῶν.

Πώλησις χονδρικῶς καὶ λιανικῶς.

'Απὸ τὰς ἐκλογὰς τῆς Ἑλλάδος.

Βενιζέλος. — Μὲ τὴν δύναμιν ποῦ μ' ἔδωκε τὴν ὥρην ὁ λαός, πιστεύω τελευταίον ἂν ἦναι τὸ κτήνημα τοῦ νομοφύρου ροπαλοῦ μου . . .
Οἱ ὀγκηθμοὶ καὶ τὰ λακίσματα δὲν μὲ φοβίζουσι! Ἐξω ἡ φραυλοκρατία τῶν παλαιοκομμάτων! Ζήτω ἡ ἰσχύς τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου!

Τὰ κάστανα.

Ὁ οἶκος ΚΑΛΛΙΒΡΟΥΣΗ
(342, Μεγάλη Ὀδὸς τοῦ Πέραν, 342)
μεταρρυθμίσας τὸ ἐργαστάσιόν του,
εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελῇ παραγγελίας
γυναικείων φορεμάτων
εἰς ὅλην τὰς τιμὰς.
Τμῆμα φορεμάτων ἐτοίμων ὡς:
Costumes tailleurs, Blouses,
Manteaux, Robes de chambre κτλ.
Καθημεριναὶ ἀφίξεις
τῶν τελευταίων νεωτερισμῶν τῆς ἐποχῆς.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ

Τοῦ ἐν Πέραν εἰδικοῦ ἐργοστα-
σίου Ζαχαροπλαστικῆς κ. Γ. Ἡλιάδου
**Τσουρέκια εὐγεστὰ ἀρίστης ποιό-
τητος** πωλοῦνται εἰς τὸ ἐν Ταχτὰ-μιναρέ,
ἐναντι τοῦ τεμένους, κατὰστημα τῶν Ἀδελ-
φῶν **Κ. Βασιλειάδου.**

Ἰταλία. — Ἄλλοι νὰ τρώγουσι τὰ κάστανα ποῦ ἔβγαλα ἀπὸ τὴν φωτιά, κ' ἐγὼ νὰ καίωμαι! . . .